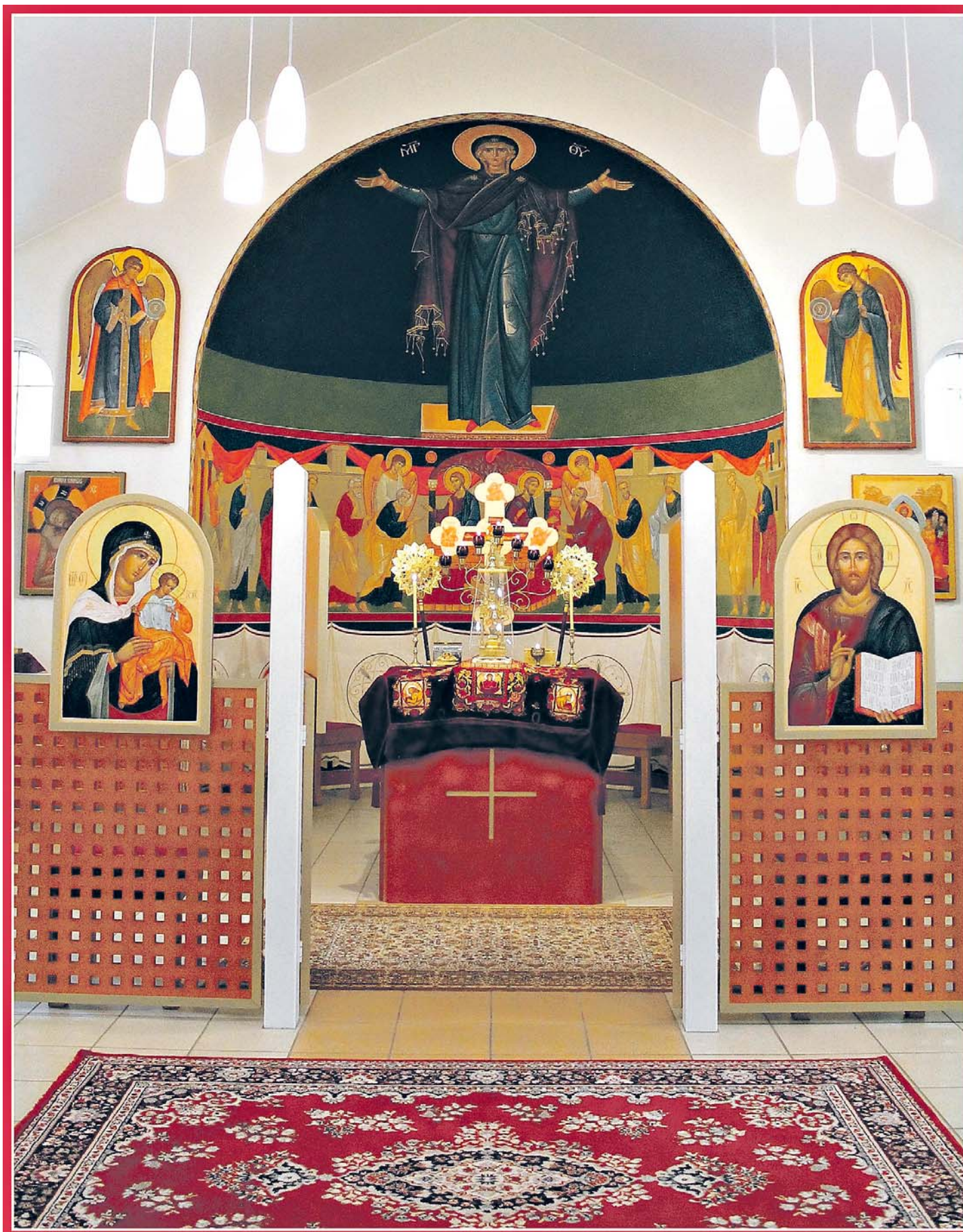

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Maaliskuu 2012 Nro 1 (174)

Kristus nousi kuolleista

Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalin alttari. Valokuva: Johannes Mäntymäki.

**Tässä
numerossa:**

s. 4
Metropoliitta Panteleimon
10 v. hiippakuntapiispana

s. 6
Torinon
käärinliina

s. 7
Pääsiäisajan
ikonit

s. 8
Ortodoksinen
luostari Ranskassa

Esipaimenen sana

NÄKI JA USKOI

KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA

Uuden Testamentin evankeliumikertomukset tuovat eteemme historiallisen kuvan Jeesuksen haudalta pääsiäisaamuna.

Magdalan Maria saapui ensimmäisenä kallioon hakatulle haudalle ja havaitsi sen tyhjäksi. Hänen kehotuksestaan opetuslapsi Pietari ja nimeltä mainitsematon opetuslapsi saapuivat juosten haudalle. Myös he havaitsivat haudan tyhjäksi. Pietari jatkoi hautaluolan tarkastelua, katseli siellä olevia käärinliinoja. ”Hän huomasi, että Jeesuksen kasvoja peittänyt hikiliina ei ollut käärinliinojen vieressä vaan erillään, omana käärönään.” Joh.20.7. Pian hautaluolaan astui myös toinen mukana ollut opetuslapsi, katseli käärinliinoja ”...ja hän näki ja uskoi”. Joh.20.8.

Mikä sai Kristuksen hautaluolaan astuneet opetuslapset ensin hämmennyksiin ja sitten uskomaan Mestarinsa ylösnousseen kuolleista?

Juutalaisen perinnäistavan mukaan myös ristillä kuolleen Jeesus Nasaretilaisen ruumis valmistettiin hautaan tarkoin määritellyin menoin. Tähän kuului ruumiin voitelu, kasvojen kääriminen hikiliinaan ja ruumiin kääriminen pellavavaatteeseen. Meille tuttuja ruumisarkkuja ei käytetty eikä niitä edelleenkään käytetä muun muassa Athosvuoren luostareissa. Ortodoksissa hautausveisussa kerrotaan, kuinka vainaja lakastuneen kukan tai niitetyn ruohon tavoin vaatteeseen kääritään ja maahan peitetään.

Kristukselle hautauspalveluksen suorittivat Joosef, rikas mies Arimatiasta, ja Nikodemos, juutalaisten neuvoston jäsen, hänen salainen opetuslapsensa. Miehillä oli mukanaan sata mitta, eli noin kolmekymmentä kiloa mirhan ja aloen seosta. Kristuksen ruumis voideltiin hyväntuoksuisilla voiteilla, käärittiin pellavavaatteeseen ja mukaan laitettiin tuoksuyrtit. Voideltu, yrtein varustettu ja kangassiteisiin sekä pitkään kankaaseen kääritty ruumis asetettiin hautaluolan hyllylle ja luolan ovelle vieritet-

tiin suuri kivi.

Hengettömän Kristuksen hautaan laitettu ruumis muistutti evankeliumissa kerrotun, Martan ja Marian veljen, Lasaruksen ruumista. Kristus herätti haudassa neljä päivää maanseen Lasaruksen. Evankeliumi kuvaa tapahtumaa: ”Silloin kuollut tuli haudasta, jalat ja kädet siteissä ja kasvot hikiliinan peittämänä.” Joh.11.44. Lasaruksen herättämistä kuvaavissa ikoneissa esitetään, kuinka kangaskääreisiin sidottu, muumiota muistuttava, Lasarus astuu ulos hautaluolasta.

Opetuslasten hämmästyksen aihe pääsiäisaamuna Kristuksen tyhjässä haudassa oli, vainajan poissaolon lisäksi, käärinliinojen ihme. Niin käärinliinaa kuin kasvoja peittänyttä, öljyjen ja voiteiden kosteuttamaa hikiliinaa, muotoonsa kuivettunutta verhoa, ei oltu murrettu. Kasvoja peittänyt kääre oli edelleen ”omana käärönään”. Vain ruumis oli poissa!

Kristuksen käärinliinat ovat tyhjän kalliohaudan ohessa hänen ylösnousemuksensa näkyvä todiste. On myös muita todisteita, kuten Ylösnousseen monet ilmestymiset opetuslapsille ennen hänen taivaaseen astumistaan. Vahva todistus ylösnousemuksesta on Kristuksen evankeliumin saarna, jota tänäkin päivänä kaikkialla maailmassa saarnataan. Se antaa voiman, rohkeuden ja toivon arjen huolien keskellä eläville. Se antaa myös toivon iankaikkisesta elämästä Kristuksen valtakunnassa.

Pääsiäisen sanoma kaiuttaa: Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!

Valoisaa ylösnousemusjuhlaa

Oulun Metropoliitta Panteleimon

Keuät kutsuu Valamoon.

Kevätuulia ja kesän kaikuja Valamossa:

- 11.–13.5. Varhaiskristillisiä näkökulmia naiseuteen munkki Serafimin johdolla
- 7.–10.6. Will & Skill - Relationship coaching programme for intercultural couples
- 15.–20.6. Kristinoppikoulu aikuisille – tutustu omaan kirkkoosi käytännön läheisesti, yhdessä toisten kanssa.
- 17.–21.6. Laululeiri lapsille

Lisätiedot ja muut kurssit netissä!

Puh. 017 570 111.

Muista myös Tuohus-kaupamme Helsingin

Liisankadulla sekä nettikaupamme www.valamo.fi.

Luonamme löydät minä kiireelle kadotet.

Kristuksen ylösnousemuksen ilosanomasta

Kirkon ensimmäisinä vuosisaitoina kaste koettiin Kristuksen ylösnousemusjuhlan pyhäksi salaisuudeksi. Pääsiäinen oli Kirkon suuri kastejuhla. Kasteella on Pääsiäisen luonne ja kastesisältö. Ortodoksinen kaste on Jumalan Valtakunnan pyhä salaisuus: Kristus on noussut kuolleista ja antaa ihmisille mahdollisuuden uuteen elämään Hänessä.

Kasteessa saatu uusi elämä julistaa Kirkon jäsenen voimallista matkaa langenneesta maailmasta Jumalan Valtakuntaan. Ortodoksinen kirkon elämä on kasteen mysteerion selitystä ja julistamista.

Pääsiäinen on sekä *loppu* (vanhan elämän) että *uusi alku* (uusi elämä Kristuksessa). Siinä kiteytyvät ortodoksinen kasteteologian keskeiset ainekset. Ortodoksinen teologisen käsityksen mukaan kuolema on ennen muuta hengellinen todellisuus. Hengellinen kuolema tarkoittaa ihmisen eroa elämästä eli Jumalasta, joka on Itsessään elämän antaja ja *Elämä*

Ensimmäisten vuosisatojen ortodoksikristityt tiesivät, että Pääsiäinen oli heidän oman kasteensa muistamista, osallistumista ylösnouseen ja kuoleman voittaneen Kristuksen elämään. He olivat vakuuttuneita, että kaikki aika oli uudistunut, aivan kuten koko maailma oli uudistunut heidän omassa elämässään. He eivät kutsuneet uskoaan uskonnoksi, vaan ilosanomaksi. He julistivat elämällään Pääsiäisen ilosanomaa ja elivät todeksi Kirkon Uutena Elämänä ja Jumalan Valtakunnan illattoman päivän odotuksena.

Kuolleista ylösnoussut ja iankaikkisesti Isän kunnia elävä Kristus kuuluu Kirkon elämän ja historian jokaiseen päivään, jokaiseen silmänräpäykseen, koska Hän elää ja on lupauksensa mukaisesti kanssamme nyt ja aina. Ylösnousemuksen ilo on pyhä salaisuus, joka meidän on opittava kokemaan, mutta me voimme kokea sen vain, jos olemme oppineet ensin ristin murhenäytelmän.

Noustaksemme ylös kuolleista meidän on kuoltava. Meidän on kuoltava pyhässä katumuksessa kahlehtivalle itsekkyydelle, peloille ja kaikelle, mikä tekee langenneen maailman ahtaaksi, kylmäksi, köyhäksi ja julmaksi paikaksi. Ilman ristin kuolemaa ei ole ylösnousemusta, joka on

iloa jälleen löydetystä elämästä, iloa Jumalan elämästä, jota kukaan tai mikään ei voi ottaa pois Kirkon uskollisilta jäseniltä.

Pyhä Johannes Krysostomos (k. 407) opettaa: *Jos Jumala ei olisi aikonut herättää meitä kuolleista, jos Hänen tahtonsa oli, että kaikkien meidän pitäisi hävitä olemassaolosta, niin Hän ei olisi taistellut niin monissa asioissa puolestamme. Hän ei olisi levittänyt taivaita yllemme eikä laskenut maata jalkojemme alle. Hän ei olisi tehnyt koko tätä maailmankaikkeutta, jos se olisi tarkoitettu vain meidän lyhyen elämämme ajaksi. Taivas ja maa ja meret ja joet ovat pysyväisempiä kuin me ihmiset. Ja kuitenkin Jumala halusi aikojen alussa tehdä ihmisen kuo-*

lemattomaksi. Mutta voi sinua ihminen, sinä et sitä halunnut!

Kirkon jäsenten katumus heijastaa Kristuksen ylösnousemuksen iloa, johon kätkeytyy ihmiselämän tuskan, kärsimyksen ja särkyneisyyden moninainen kirjo. Kun Kristus ilmestyi ylösnousemuksensa jälkeen Tuomaalle, Hän ei osoittanut tälle parantuneita ja hoidettuja haavoja, vaan sanoi: *Ojenna sormesi: tässä ovat käteni. Ojenna kätesi ja pistä se kylkeeni. Älä ole epäuskoinen, vaan usko* (Joh. 20:27).

Kristus nousi kuolleista haavoineen, ja myös meidän on noustava kuolleista haavoinemme. Kirkon katumus merkitsee ihmiselämässä kuolemaa ja elämää. Katumus merkitsee ihmisen kuolemista

synnille Kristuksessa, mutta myös uuden elämän vastaanottamista Häneltä.

Kirkon pyhät kilvoittelijat ovat elävä Pääsiäinen: he antavat meille mahdollisuuden kantaa suurta viikkoa läpi kirkkovuoden. Heissä elää ristin ja ylösnousemuksen ykseys. Heissä elää Kristus. He kulkevat vuosisadasta toiseen tietäen, että Kristus on heille ennalta kertonut, että tässä maailmassa heillä on oleva surua, mutta Jumalan valtakunta on oleva heidän.

Kristuksen seuraajille on luonteenomaista Kirkon terapeuttinen henki, joka kantaa maailman syntejä eikä säilytä niitä muiden kannettaviksi. Maailma tarvitsee yhä enemmän tätä Kirkon parantavaa henkeä voittaakseen ihmisten elämää hallitsevan ahneuden, hyötyajattelun ja ulkokultaisuuden.

Kirkon pyhät ihmiset kutsuvat meitä, yhä todistavat elämällään Kristuksesta: Kristus, Pääsiäisen Mysteeri elää - elämänlanka ei ole katkennut.

Kristus kuoli ristillä, nousi ylös kuolleista ja elää iankaikkisesti. Kuoleman ja kärsimyksen noidankehä särkyi Herran Pääsiäisenä. Se särkyy joka kerta siellä, missä Kristuksen kuolemaa julistetaan ja Hänen ylösnousemuksensa tunnustetaan kirkkoyhteisön elämän ilosanomaksi.

Kristus nousi kuolleista - totisesti nousi!

Isä Jarmo Hakkarainen

Suurella viikolla kannetaan Kristuksen hautakuvaa Oulun katedraalin ympäri.

Piispan kaksi mitraa. Kuvat: Johannes Mäntymäki.

Metropoliitta Panteleimon 10 vuotta hiippakuntapiispana Oulun hiippakunnalla valoisa tulevaisuus

Konstantinopolin eku-meenisen patriarkan siunauksentoivotukset lämmittivät metropoliitta Panteleimonin mieltä 2.6.2002 hänen virkaanasettamispäivänä. Oulun katedraalissa olivat läsnä Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo Nikean metropoliitta ja Bithynian eksarkki Johannes. Tapahdumasta tulee tänä vuonna kuluneeksi kymmenen vuotta.

Oulun hiippakunta on Suomen ortodoksisen kirkon maantieteellisesti suurin hengellinen toiminta-alue. Sen keskuspaikka sijaitsee Oulun keskustassa, lähellä Rotuaaria, Nummikadulla.

– Piispan tehtävää kuvaisiin kahdella sanalla, se on: hengellinen ja edustuksellinen, sanoo metropoliitta Panteleimon.

Tämä merkitsee sitä, että piispa edustaa hiippakuntaansa, toimittaa jumalanpalveluksia, sekä toimii pappien esimiehenä ja tehtävien ohjaajana.

Metropoliitta toteaa, että hilljattain hyväksytty kirkkolaki ja järjestys antavat piispoille lisämahdollisuutta vaikuttaa seurakuntatyön kehittämiseen. Sen myötä piispan asema tuotiin lähemmäksi kirkon vanhaa traditiota.

Työ jatkuu edeltäjien hengessä

Oulun hiippakunnan seurakunnat kuuluivat ennen kirkollista aluejakoa Helsingin ja Karjalan hiippakuntiin.

Metropoliitta Panteleimon painottaa, että nykyinen hiippakuntatyö pohjautuu edellisten toimenhaltijoiden luomalle pohjalle. Arkkipiispa Leo loi uudelle hiippakunnalle profiilin. Hän liikkui paljon metropoliittakunnan alueella tehden ortodoksiaa tunnetuksi aina pienempiä kuntia myöten. Näin hiippakuntaa tehtiin pohjoisen ihmisille tutuksi.

Oulun piispan vaihduttua, metropoliitta **Ambrosius** avasi hiippakunnallisia ikkunoita yhteiskunnassamme sellaisiin-

kin yhteyksiin, joissa kirkon piirissä ei aikaisemmin osattu luontevasti liikkua. Avoimuuden lisääminen ja vuoropuhelu arvokysymyksissä olivat hiippakunnan toisen piispan työssä keskeistä. Ambrosius myös aloitti piispan ja kirkkoherrojen aktiivisemmän yhteydenpidon.

– Koen, että edellisten esipaimenten onnistuneen toimintamallin säilyttäminen on ollut tärkeää. Minun tehtäväni on ollut myötäelää hiippakunnan arkea, sen iloja ja suruja, metropoliitta Panteleimon pohtii.

Valoisa nykytilanne

– Ouluun oli helppo tulla. Hiippakunnan aktiiviväestö oli tullut tutuksi luostarissa olokanani.

Esipaimen toteaa, että papistilanne hiippakunnan alueella on tällä hetkellä hyvä. Tehtäviin on saatu päteviä ja työhön motivoituneita toimenhaltijoita, pappeja ja kanttoreita. Kuluneen kymmenen vuoden aikana on tapahtunut myös papiston sukupolvenvaihdos. Matkapappien tehtäviä ja toimialueita on Panteleimonin aikana muutettu Pohjanmaan hyväksi. Erityisen iloinen piispa on papiston kielitaidon kehentumisestä.

– Venäjän kielen ja muidenkin kielten osaaminen on ilahduttavan vahvaa.

Yhteydet Venäjän ortodoksiseseen kirkkoon, naapurishiippakuntiin Muurmanskiin ja Karjalaan ovat lämpimät ja ystävälliset. Metropoliitta on tehnyt havaintoja, että maamme mediassa Suomen ortodoksisen kirkon ja Venäjän kirkon yhteyksistä puhuttaessa korostetaan usein kielteisiä asioita. Todellisuudessa kirkkojen välit ovat korrektilt ja kanssakäymisemme on pääosin myönteistä.

– Yksi näistä, juuri meitä pohjoisen ortodokseja koskettavista myönteisistä asioista on Petsamon luostarin jälleenrakentaminen. Pohjoisen hiippakunnan piispana ilolla seuraan projektin etenemistä. Petsamo on tärkeä pohjoisen alueen luostari. Pyhä **Trifon Petsamolainen** on myös meidän hiippakuntamme taivaallinen

esirukoilija.

Kirjailijapiispa seuraa kiinnostuksella myös sanoma- ja aikakauslehtien taistelua tulevaisuudesta.

– Lehtimaailma elää myllerryksen keskellä. Muutospaineita tuntuu olevan kaikkialla. Nämä myrskyt heijastelevat myös hengellisen viestintäkulttuuriin.

Metropoliitta iloitsee siitä, että Paimen Sanomat on säilyttänyt näiden hurrikaanien keskellä oman paikkansa. Hän myös toteaa painokkaasti, että lehteä on aikomus kehittää.

– Oulun hiippakunnan seurakuntien hallintoelimityltä ja kirkkoherroilta tiedusteltiin viime vuonna, niiden suhdetta Paimen Sanomiin. Palaute oli pääosin myönteistä. Lehden koettiin tukevan pohjoisen omaleimaista ortodoksisesta kulttuurista. Paimen Sanomien toiminnan itsenäiseen jatkamiseen löytyi vahvaa kannatusta.

Hiippakunnassa on ollut myös voimakasta ulkoista rakentamista. Oulun ja Lapin seurakuntien uudet seurakuntakeskukset olivat suuria hankkeita. Ne myös koettelevat seurakuntien taloutta vielä vuosien ajan. Samalla voidaan todeta, että suurhankkeiden, modernien toimintatilojen myötä, myös kirkollinen toiminta on seurakunnissa vilkastunut.

– On hyvä muistaa, että seurakuntakeskukset ovat myös omalla tavallaan alueensa ortodoksisia kulttuurikeskuksia, joiden pohjalta niiden toimintaa voidaan kehittää. Seiniä on rakennettu sitä varten, että niiden sisällä olisi monipuolista elämää.

Tulevaisuus vaatii ponnisteluja

Esipaimen mukaan Oulun hiippakunnan alueella on valoisa tulevaisuus. Kielteisten ilmiöiden ei pidä antaa sulkea silmiä myönteisiltä mahdollisuuksilta. Mitään ei saa ilmaiseksi, ilman ponnisteluja. Hengellisen menestyksen takana on aina paljon työtä ja vaikeuksia. Erityisenä periksiantamattomuuden linnakkeena hän mainitsee Kainuun maakunnan.

Alueelta kuulemme median kautta lähinnä kielteisiä uutisia. Kirkollisesti siellä on kuitenkin menty myötätulessa. Siitä suuri arvonanto kuuluu vuonna 2011 eläkkeelle jääneelle emerituskirkkoherralle, isä Pentti Hakkaraiselle. Hän teki kymmenien vuosien ajan Kainuussa ulospäin suuntautuvaa työtä ja avasi kirkollista elämää ympäristölleen.

– Viime kädessä, niin hiippakuntamme elämä ja tulevaisuus, kuin koko elämämme on Herramme ja Vapahtajamme siunauksen varassa.

Metropoliitta Panteleimonin virkaanasettamista muistetaan hiippakuntapäivien yhteydessä Rovaniemellä 21–22.4.2012.

Teksti ja kuva Johannes Mäntymäki

Metropoliitta Panteleimon

Syntyi Vieremällä 1949
Suomen ortodoksinen pappisseminaari 1972
Jatko-opinnot, Leningradin hengellinen akatemia, teologian kandidaatti 1977
Vihittiin munkiksi, munkkidiakoniksi ja pappismunkiksi 1977
Uuden Valamon igumenina vuosina 1979-1997
Arkkimandriitan arvo 1986
Piispaksi vihkiminen 1997
Helsingin hiippakunnan piispan viran hoitaminen 1.12.2001-1.2.2002
Oulun hiippakunnan metropoliittana 1.4.2002 alkaen
Kirkolliskokouksen, kirkollishallituksen ja piispainkokouksen jäsen
OKJ:n puheenjohtaja 1997-2002
Kirjailija, viimeisin teos ”Murha kirkonkylässä” 2011
Paimen Sanomien kirjoittajana vuodesta 2002 ja päätoimittajana vuodesta 2003
Aikaisemmin metropoliitasta tehdyt haastattelut Paimen Sanomissa: 3/2002, 4/2002, 2/2007, 2/2009.

Vesi ja leipä

Vesi ja leipä ovat eräitä elämää ylläpitäviä perusaineita. Ne molemmat ovat perusravintoaineita, joista toinen on, kuten hyvin tiedämme, juomaa ja toinen ruokaa. Vesi ja leipä kuuluvat aineelliseen eli konkreettiseen ja näkyvään maailmaan. Mutta hengellisessä mielessä ne ovat kuitenkin vielä paljon enemmän, kuin vain pelkkiä elintarvikkeita.

Vanhassa testamentissa vesi mainitaan peräti 101 kertaa, pääosin käytännön elämään liittyvissä yhteyksissä. Puhutaan nousuvedestä, puhtaasta, tulvivasta ja aamukasteen vedestä. Vesi oli paimentolaisina eläneille juutalaisille elämän edellytys, ja sen saatavuus tai puute sääтели täysin kansan elämää ja elinpaikkoja. Veden saanti ja riittävyys ymmärrettiin Jumalan lahjaksi ja siunaukseksi. Erityisellä tavalla se tuli esiin Israelin erämaavallisuuden aikana, kun Mooses iski sauvallaan kalliioon. Siitä virrannut vesi pelasti kansan varmalta kuolemalta.

Uudessa testamentissa vesi saa enemmän hengellisiä merkityksiä. Useissa yhteyksissä puhutaan kasteesta. Kaste vaikuttaa Jeesuksen aikaan olleen yleinen toimitus juutalaisten keskuudessa. Kun Jeesus otti kasteen Johanneksesta, hän noudatti vallinnutta tapaa. Kaste merkitsi samalla Jeesuksen pelastustyön aloittamista ja Jumalan valtakunnan tulemistä ihmisten ulottuville hänessä itsessään. Kristuksen kasteen ikonissa on kuvattuna Herran Edelläkävijä Johannes, joka suoritti kasteen, ja kyyhkysen muodossa Vapahtajan pään päälle laskeutunut Pyhä Henki. Sen lisäksi on yläosassa usein kuvattuna käsi, joka symbolisoi Isää Jumalaa, jonka ääni taivaasta todisti Kristuksen olevan hänen rakas Poikansa. Kasteen tapahtuma on Jumalan ilmestyminen Pyhän Kolminaisuuden muodossa.

Kristus seisoo kastettavana Jordanin virrassa alastomana aivan kuin luolassa, jossa Hän syntyi ja johon Hänet myös ristiinnaulitsemisen jälkeen haudattiin. Alastomuus korostaa Hänen jumaluutensa kenosista, tyhjentyä. Juhlan avuksihuutostikeroissa veisataan: ”Nyt taivuttaa päänsä Hän, joka itse on taivaat taivuttanut.” Niin kuin Adam paratiisissa, niin Herrakin oli kasteessa alastomana, pukien ihmiskunnan katoamattoman kunnian vaatteesen.

Kasteen ikoniin liittyy monta vanhatestamentillisten profetoiden täyttymystä. Yhtenä keskeisistä voi huomata eräissä ikoneissa Kristuksen jalkojen juureen kuvatut kaksi pientä henkilöä. Toinen niistä on alaston mieshahmo, joka

on kääntänyt selkensä Kristukselle. Toinen on puolipukeissa oleva naishahmo, joka etäänny Kristuksesta. Molemmat henkilöt kuvaavat juhlanan luettavaa Vanhan testamentin kasteen profetiaa: ”Meri näki tämän ja pakeni, Jordanin vedet kääntyivät takaisin.” (Ps. 114:3) Miespuolinen hahmo kuvaa Jordan-virtaa. Se selviää Teofaniaa edeltävän sunnuntain troparista: ”-ja sinä, Jordan, asetu ja riemuiten ota vastaan kastettavaksi saapuva Valtias-” Naishahmo kuvaa merta ja palauttaa mieleen kasteen esikuvana tapahtuneen Punaisen meren ylityksen, josta mainitaan mm. Kristuksen kasteen juhlan kanonissa.

Toimintansa lopulla Jeesus käski opetuslapsiaan menemään kaikkeen maailmaan ja tekemään kaikki kansat hänen opetuslapsikseen kastamalla heitä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Kastekäskeyn sisältyi myös käsky opettaa ihmisiä pitämään kaikki, mitä Jeesus oli käskennyt opetuslasten pitää (Matt.28:19-20). Kirkko on noudattanut uskollisesti tätä Jeesuksen käskyä. Alusta saakka kaste on ymmärretty portiksi Kristuksen seurakuntaan. Sen vuoksi kaste tulee toimittaa kirkossa, seurakunnan keskellä, eikä suinkaan kotona. Muinoin kristittyjen vainojen aikana kasteen vastaanottaminen saattoi merkitä kuolemaa. Ratkaisu oli todella vakava ja vakaumukseen perustuva. Kastetta edeltää veden pyhittäminen. Toimitus auttaa meitä ymmärtämään miksi kastetta nimitetään uudelleensyntymiseksi, joka tapahtuu ”vedestä ja Hengestä”. Kasteveden äärellä ollessamme olemme aivan kuin Raamatun alkulehdillä kuvattujen tapahtumien todistajia. Alussa Jumalan Henki liikkui ensimmäisessä luomisessa vetten yllä, luominen alkoi ja kaikki tulivat ”olemattomuudesta olemiseen”. Kasteessa rukoilemme Pyhää Henkeä tulemaan veden päälle, jotta kastettava syntyisi uudelleen.

Ortodoksisissa perinteissä kastaminen kuuluu suorittaa upottamalla. Kastetoimituksen yksityiskohdilla on ortodoksisen uskon ilmaisemisessa ja tulkitsemisessa yhtä suuri merkitys kuin sanoilla. Upotus on eräs tällainen paljonpuhuva vertauskuvallinen ele. Upotukseen liittyvät kuvat vedenpaisumuksesta, josta selvinnyt Nooa jatkoi ihmiskuntaa synnistä vapaana. Vanha ja syntinen ihmiskuonto hukutettiin. Samalla Kristus on jo laskeutunut veteen ennen kastettavaa. Hän on mennyt kuolemaan muiden edeltä. Kastevedestä on tullut näin myös Kristuksen haudan vertauskuva. Upottamisen kautta ihminen liitetään Kristuksen kuolemaan. Vedestä nostaminen puolestaan

kuvaa kastettavan ylösnousemista. Ilman kuolemaa ei voi olla ylösnousemista, ja näin ylösnousemususkoo ei voida konkreettisesti julistaa ilman upottamista.

Uudestisyntyminen on vapautumista synnistä ja sen seurauksista, joista pahin on kuolema. Kysymys on siirtymisestä kuolemasta elämään. Jumala oli luonut kaiken hyväksi, mutta ihmisen synnin tähden luomistyö turmeltui. Myös elämän peruselementti, vesi, oli muuttunut kuoleman elementiksi ja välikappaleeksi, kuten vedenpaisumuskertomus osoittaa. Uusi luominen alkaa näin veden pyhittämisestä, jossa vesi toimii koko luomakunnan ja luomistyön vertauskuvana.

Myös monet päivittäisten jumalanpalvelusten piirteistä ovat johdettavissa kastetoimituksesta, vaikka kirkossakävijät eivät ehkä sitä havaitsekaan. Esimerkiksi pääsiäisjuhla on kokonaisuudessaan kastejuhla. Ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina kasteet pyrittiin toimittamaan juuri tuolloin. Pääsiäistä edeltävä paastonaika sisälsi järjestelmällistä kasteopetusta. Tämä heijastuu yhä paastokauden liturgisissa teksteissä, jotka sisältävät paljon uskonopetusta. Myös pääsiäisyön ristisaatossa palavine tuohuksineen on alkuaan ollut kyse juuri kastettujen siirtymisestä kastekappelista kirkkoon liturgiaan, jossa he saivat ensimmäisen kerran osallistua Herran pyhään ehtoolliseen. Myös pääsiäisen liturginen väri, valkoinen, on yhä muistona kastettavien valkeista puvuista.

Kristittyjen vainojen laannuttua kirkkoon liittyvien määrä kasvoi voimakkaasti. Kastepäiviä oli tämän vuoksi lisättävä. Pääsiäisen lisäksi myös muut suuret juhlapäivät, kuten Teofania, Lasaruksen lauantai ja Helluntai, muodostuivat kastepäiviksi. Liioittelematta voi sanoa, että kirkon kaikista toimituksista juuri kaste on vaikuttanut voimakkaammin ortodoksisen jumalanpalveluselämän ja koko kirkkovuoden kehittymiseen.

Kirkossa pyhitetyllä vedellä on sama merkitys kuin öljyllä: se on Jumalan näkymättömän armovoiman näkyvä välittäjä. Tulemalla ihmiseksi Jumala uudisti luonnon kaikki aineet ja Kristuksen kaste Jordanin virrassa pyhitti sen vedet. Pyhitettyä vettä tarvitaan esimerkiksi ikonia, rakennusta tai ajoneuvoa siunattaessa. Pieni vedenpyhitys otettiin käyttöön jo 800-luvulla Konstantinopolissa, missä on Jumalanäidin elävöittäjän lähteen kirkko. Kirkon alla on kirkasvetinen lähde. Sen vedellä on uskolla nautittuna parantava vaikutus.

Tähän kirkkoon liittyy *Jumalanäiti Elävöittävä lähde* -ikonin aihe. Siinä on kuvattu Jumalansyntyttäjää virvoittavaa vettä virtaavana lähteenä, josta hakevat parantavaa juotavaa sairait, sokeat ja rammat.

Jumalanäidin elävöittäjän lähteen kirkon vuosijuhlana alkuaan toimitettu vedenpyhityksen palvelus on sittemmin levinnyt muuhun ortodoksisen maailmaan. Suuri vedenpyhitys toimitetaan ainoastaan kaksi kertaa vuodessa, Teofanian aattona ja itse juhlapäivänä. Vesi on koko inhimillisen elämän perusedellytys. Sen pyhittäminen on alkuna koko maailman pyhittämiselle ja elämän uudistamiselle.

Vesi näyttelee merkittävää roolia myös *Profeetta Elia nousee tulivaunuissa taivaaseen* -ikonissa. Siinä profeetta Elisa lyö Elian viitalla Jordanin virtaa ja vesi pakenee niin, että hän saattaa ylittää joen kuivaa maata myöten. *Ylienkehi Mikaelin ihme Fryygiassa Khonessa* -ikonissa puolestaan enkeli ohjailee veden uomaa ohittamaan kirkon ja asutuksen. Tapahtumasta veisataan ylienkehi Mikaelille omistetun akatistoksen viidennessä kontakissa seuraavasti: ”Sinä ilmestyit Khonen kirkossa suuria ihmeitä vuodattavana jumalallisena suihkulähteenä. Sinä et ainoastaan tuhonnut siellä asuvaa suurta ja pelottavaa käärmettä, vaan myös puhkaisit veden virran, joka parantaa ruumiillisia vaivoja, jotta kaikki voisivat ylistää sinua, enkelten Herraa ja Jumalaa, huutaen: halleluja!” Molemmissa mainituissa ikoneissa vesi liitetään sekä uskoon että pelastukseen.

Myöhemmissä ikoneissa vettä esitetään myös kuvaamaan maantieteellistä paikkaa. Esimerkkeinä tästä voidaan mainita vaikkapa eräät Valamon pyhittäjäisen Sergein ja Hermanin-, Pyhittäjäisen Zosiman ja Savvati Solovetskilaisen- tai pyhän Simeon Verhoturilaisen ikonit. Niissä veden esittäminen ei kuitenkaan ole pakollinen, koska heidät voidaan maalata myös ilman maisemaa.

Leipä mainitaan Vanhassa testamentissa 59 kertaa. Sana liitetään usein vaivaan, jolla leipä on hankittava ja myös leivän pyhyteen, valmistukseen ja hintaan. Leipä -sanaa käytetään myös ravinnon synonyymina. Esimerkkinä tästä voi mainita Jobin kirjasta: ”Minun leipäni on itku ja voi-hke...” ja ”...heidän leipänään ovat kinsterin juuret.” sekä Psalmien kirjasta ”Minä syön leipänäni tuhkaa...” (Job 3:24, 30:4; Ps. 104:14). Uudessa testamentissa sana esiintyy 94 kertaa. Siellä leipä liittyy Jeesuksen vertauksiin ja ruokkimisihmeisiin sekä ehtoollisen

asettamiseen.

Leivällä on keskeinen rooli kolmessa ikoniahieessa: *Vii-meinen ehtoollinen*, Apostolien ehtoollinen ja Ehtoollinen Emmauksessa. Ensin mainittu aihe on historiallinen kuvaus pääsiäisateriasta. Kristus otti kätteensä leivän, siunasi, mursi ja antoi pöydän ympärille asettuneille opetuslapsilleen ja sanoi: ”Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. tehkää tämä minun muistokseni” Aterian jälkeen hän samalla tavalla otti viinimaljan ja sanoi: ”Tämä on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne. Mutta tällä samalla pöydällä ojentaa yhdessä minun kansani kätensä myös minun kavaltajani.” Ikoniin on kuvattu niin malja, kuin myös leipäpalat ja Juudas kurkottautuneena kohti pöydällä olevaa viinimaljaa.

Apostolien ehtoollinen ei kuvaa Kristuksen kavaltamista edeltänyttä pääsiäisateriaa, vaan on ehtoollisen mysteerion teologinen kuvaus. Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa tämä aihe on kuvattu alttarin apsiksen seinämaalaukseen. Kristus itse asettaa siinä ehtoollisen, Hän on sekä uhri että uhraaja. Toimituksen ei historiallisuutta korostaa se, että apostoli Paavali lähestyy siunaavaa Kristusta. Tuolloinhan hän ei toki vielä kuulunut apostolien joukkoon. Ikoniahieeseen voi liittyä tekstit: ”Ottakaa ja syökää” sekä ”Juokaa tästä te kaikki” sekä otsikkotekstinä ikonin nimen mukaisesti ”Apostolien ehtoollinen”.

Kolmannen leipään liittyvä ikoniahie, *Ehtoollinen Emmauksessa*, perustuu evankeliumin kertomukseen siitä, kuinka Kristus ylösnousemuskseen jälkeen ilmestyi kahdelle opetuslapselle, jota olivat menossa Emmaus-nimiseen kylään. Herra liittyi heidän seuraansa ja selitti Mooseksesta ja kaikista profetoista alkaen, mitä Messiaasta oli kirjoitussissa sanottu. Kun he sitten olivat saapumassa kylään, Jeesus oli jatkavinaan matkaansa, mutta he estivät häntä lähtemästä ja sanoivat: ”Jää meidän luoksemme. Päivä on jo käymässä iltaan.” Niin hän meni sisään ja jäi heidän luokseen. Kun hän sitten aterioi heidän kanssaan, hän otti leivän kiitti Jumalaa, mursi leivän ja antoi sen heille. Silloin opetuslapset tunnistivat Vapahtajan. Tälle tapahtumalle ei ole omaa muistopäiväänsä, eikä se kuulu ikonostaasin kuvaohjelmaan, joten puulle maalattuja kuvia ei tästä aiheesta tavata. Aihe löytyy Oulun katedraalin lisäksi mm. Sisilian Palermon Monrealen katedraalista ja Heinäveden Valamon luostarin veljestön ruokasalista.

*Piispa Arseni
Luento pidetty Oulun seurakunnassa syyskuussa 2011*

MAAILMAN KUULUISIN PYHÄINJÄÄNNÖS

Italiassa, Torinon kaupungissa, Johannes Kastajan tuomiokirkon kuninkaallisessa kappelissa, säilytetään asbestilla vuoratussa, kolmen eri avaimen lukitusjärjestelmällä varustetussa lippaassa, katolisen veljeskirkkomme tunnetuinta pyhänjäännöstä: Kristuksen käärinliinaa. Sen historiallisia vaiheita kuvaavaan rekonstruktioon liittyy vahvasti oletus siitä, että kyseessä voisi olla Joosef Arimatialaisen hankkima hautaliina, johon Jeesus ristinkuolemansa jälkeen laitettiin. Reliikissä on erään sen syntymistä kuvaavan teorian mukaan, ylönousemussäteilyn polttama kuva Kristuksesta. Katolinen kirkko ei virallisesti väitä käärinliinaa aidoksi mutta toteaa sen olevan vahva muistutus Jeesuksen kärsimyksistä. Torinon käärinliina oli viimeksi pyhiinvaeltajien kunnioitettavana vuonna 2010. Seuraava kerran tämä mahdollisuus avautuu vuonna 2025.

Aito reliikki vai taitava väärennös

Tunnustettaviin tosiasioihin kuuluu se, että kirkossa on aikojen saatossa ilmennyt pyhänjäännöksiin liittyvää epärehellisyyttä. Jeesuksen käärinliinakandidaattejakin on esiintynyt aikojen saatossa kymmenittäin. Tämän vuoksi kirkko on joutunut harjoittamaan myös reliikkikriittisyyttä. Onneksi nykyajan tiede on tullut avuksemme. Jyvät ovat erottumassa entistä paremmin akanoista. Tieteellisissä testeissä erityisesti kultajyväseksi on osoittautunut Torinon käärinliina. Sen tutkiminen on saanut jopa tieteilijöiden päät pyörälle.

Mystinen kangas on reippaan neljä metriä pitkä ja pari metriä leveä, jossa paljaalla silmällä katsottuna näkee ainoastaan epämääräisiä läiskiä. Liina valokuvattiin ensimmäisen kerran vuonna 1898. Siitä saadut filminegatiivit avasivat liinan mysteerisen ulottuvuuden. Ne paljastivat selväpiirteisen kuvan ristiinnaulitusta vainajasta. Siitä lähtien on tiedemaailma jakautunut käärinliinan suhteen kahden leiriin. Osa katsoo, että kyseessä on taitava väärennös, joka on vauhdittanut keskiaikaista pyhänjäännösbisnestä. Toiset taas kokivat reliikin haastaneen heidät uudelleen arvioimaan tieteellistä maailmankuvaansa. Yli sadan vuoden ajan kankaan äärellä ovat tutkimuksia suorittaneet muun muassa dna-analytikot, kemistit, patologit,

säteily- ja atomifyysikot, sekä väärennösten asiantuntijat.

Kuuluisa pellavaliina

Käärinliinan kudontatekniikka on erikoinen ja sen alkuperä näyttäisi sijoittuvan Lähi-itään. Mikäli liina olisi Joosef Arimatialaisen ostama kuolinliina, niin hän olisi maksanut siitä, nykyrahaan muunnettuna, noin 4000-7500 euroa. Tieteellisissä tutkimuksissa on paljastanut, että pellavakankaaseen kuvautunut henkilö on pahoinpidelty ja pistetty keihäällä kylkeen. Olkapäällä on kuljetettu hiertymiä aiheuttanutta esinettä ja päässä on orjantappuran jälkiä. Häneen kohdistuneen ruoskinta-aseen jäljet on voitu tunnistaa roomalaiseksi. Käärinliinassa on maannut alle 40-vuotias juutalainen, hoikka, 178-181cm pituinen mies. Kankaasta on saatu verinäytteitä, jonka dna-jäljet ovat vahvistaneet henkilön olevan AB-veriryhmään kuuluva.

Käärinliinan löydöistä erikoisimpien joukkoon kuuluu se, että vainajan silmien päälle on asetettu kolikot täsmälleen samalla tavoin, kuin Jeesuksen ajan Lähi-idän hautaustraditiossa oli tapana. Tietokonekuvauksen avulla nämä kolikot on voitu tunnistaa. Niiden arvellaan olevan apostolisen ajan Palestiinassa käytettyjä leptoneita. Evankeliumin mainitsema lesken ropo (Mark. 12:42, kreik. leptos) oli juuri tällainen vaatimaton kuparikolikko. Asiaan on tuonut erityistä lisävaloa numismatiikka, eli rahatie. Sen piiristä on löydetty tieto, että ainoastaan Juudean prokuraattori Pontius Pilatus lyötatti rahasepillä näitä maksuvälineitä vuosina 29-31 jKr. Niihin oli painettu keisari Tiberiuksen nimi ja tunnukset. Näiden tavallisimpien kuparirahojen lisäksi Pilatus teetti myös keisarin vaimon, Julian kunniaaksi erikoiskolikkoerän vuonna 29 jKr. Torinon käärinliinan tutkijoiden joukossa nämä faktat ovat herättäneet suurta huomiota, sillä kankaalla olevan hahmon silmien päälle on asetettu juuri nämä kolikot! Liinan finanssihavainnon äärellä on tutkijoiden keskuudessa noussut myös toinen ihmettelyn aihe: miten kankaalle voi syntyä niin tunnistettavat kolikon jäljet, että raha voidaan tarkasti identifoida? Toistaiseksi tähän kysymykseen on kyetty esittämään ainoastaan yksi vakavasti otettava vastaus: koronapurkausteoria. Sen mukaan, kun kahden sähkövirtaa johtavan elektrodin väliin syntyy tarpeeksi voimakas jännite, niin ilmiön voi havaita valokaarena tai salamantapaisena välähdyksenä. Tällainen sähköpurkaus merkitsee elektromagneettisen kentän salamannope-

Kajaanissa, Kristuksen kirkastumisen kirkossa oleva Kristuksen hautakuva, epitafi. Sitä käytetään suurena perjantaina, Kristuksen hautauspalveluksessa. Ikonia säilytetään keskellä kirkkoa usko-vaisten kunnioitettavana pääsiäisyön aamupalvelukseen saakka. Epitafissa Herra lepää hautapaa-della ja hänen ruumistaan olla käärinissä liinavaatteeseen. Kuva: Reijo Marjomaa.

aa leviämistä kohteessaan. On havaittu, että tällaisten voimien vaikuttaessa kolikot voivat tulla "valokuvatuksi" kankaaseen. Olisiko siis Torinon käärinliina juuri se kangas, jossa jumalalliset energiat liikkuvat Kristuksen ruumiin ympärillä? Olisiko tämän tapahtuman vaikutuksesta syntynyt myös erikoinen kuvautumisilmiö?

Ortodoksinen kirkko ja Torinon käärinliina

Itäisen kristikunnan keskuudesta löytyy viittauksia Jeesuksen kasvokuvaan eli Mandylioniin. Sen syntyhistoriaan liittyy kertomus Jeesuksesta ja Syyrian kuningas Abgarin yhteydenpidosta. Perimätiedon mukaan vakavasti sairas kuningas lähettää sanansaattajan viemään kirjeen Jeesukselle, että tämä tulisi parantamaan hänet. Jeesus ei kuitenkaan tullut Edessaan. Tässä kohden traditioaineiksessa esiintyy sisäistä muuntelua. Tilanteen jatkuminen saa erilaisia sävyjä riippuen siitä millaista traditiopolkua seurataan.

Ensimmäisen variantin mukaan Jeesus lähettää Abgarille vastauskirjeen. Siinä luvataan, että kuninkaan luokse tulee myöhemmin Jeesuksen seuraaja, jolla on valta parantaa tämä. Toinen kertomus taas mainitsee, että kuninkaan hovimaalaja teki Jerusalemessa Jeesuksen muotokuvan kolme päivää ennen Hänen ristiinnaulitsemistaan. Kolmannessa mainitaan Edessaan saapuneen apostoli Tadeuksen. Hänellä oli mukanaan liina johon Kristus oli painanut kasvonsa kuvan. Myös muita samansuuntaisia aineistoja on löydetty. Useiden perimätietoainesten olemassaolo ei suinkaan kyseenalaista tapahtumia. Päinvastoin. Ne vahvistavat sen, että jo ensimmäisen kristillisen sukupolven hallussa oli olemassa niin arvokas pyhänjäännös, että sen ympärille syntyi kertomuksia. Kaikkia traditioaineiksia

yhdistää se yhteinen nimittäjä, että kuningas parantui nähtyään liinassa olevan kuvan. Tämän johdosta ihmeitä tekevä liina sai kuninkaan käskystä kaupungissa erityiskohtelun. Se asetettiin Edessan (sijaitsee nykyisin Turkissa) pääportille kaikkien nähtäväksi. Hallitsijan pojanpojan noustessa valtaistuimelle, liinan esilläpito lopetettiin. Sittenkin pyhä liina kulkeutui monenlaisen vaiheiden kautta Konstantinopoliin.

Ortodoksinen kirkon Käsittätehty Kristus-ikoni (kts s. 13) liittyy näihin tapahtumiin. Siihen on maalattu Kristuksen kasvot keskelle nelikulmaista liinaa. Ikonilla on myös toinen nimi: Herran liina eli Mandylion. Sen muistojuhlaa vietetään elokuun 16 päivänä.

Nykyisin useiden tutkijoiden taholta on esitetty varovaista kyselyä: olisiko Torinon käärinliina ja Mandylion yksi ja sama esine? Kuvaisiko Käsittätehty Kristus-ikoni Torinon käärinliinaa? On arveltu, että ikonin prototyyppiä maalatessa itse käärinliina olisi saattanut olla taiteltuna siten, että siinä näkyi maalarille ainoastaan Kristuksen kasvot. "Herran liinaa" kuvaavien ikonien ja Torinon käärinliinan Kristus-hahmon piirteissä on todettu paljon yhteisiä elementtejä.

Läntinen kasvokuvatraditio

Katolisen kirkon käsittätehtyyn kasvokuvaan liittyvä keskeisin traditio liittyy hiljaisen viikkoon. Läntisessä piinaviikon riituksissa muistellaan tapahtumaa, jossa Kristuksen kasvokuva olisi painautunut Veronikanimisen naisen huntuun, kun tämä tarjosi sitä Vapahtajalle ristintielle. Kasvokuvan alkupe-rästä on esitetty myös toinenkin versio. Sen mukaan kyseessä olisi Kristuksen kasvopyyhe, jota hän olisi käyttänyt Getsemanessa ahdistustensa aikana.

Veronika-traditiossa Jumalan-synnyttäjä sai liinan haltuunsa ja antoi sen myöhemmin apostoli Johannekselle. Näin siitä tuli kirkollinen reliikki. Myös vaihtoehtoinen tulkinta on olemassa. Sen mukaan Veronikan hikiliina kulki Kristuksen käärinliinaan yhteydessä ja myöhemmin niiden tiet erkanivat toisistaan. Katolisen kirkon julkaisema Veronika-artikkeli arvelee kasvopyyhkeen olleen vuonna 574 jKr. Konstantinopolissa, josta se kulkeutui Roomaan. Tänäpäin se löytyy Italiasta, Manoppellon kaupungin luostarikirkosta.

Torinon käärinliina -näyttely Savonlinnassa

Käärinliina on ollut poikkeuksellisen monitieteellisen tutkimuksen kohteena jo pitkään. Kiinnostukselle ei näytä tulevan loppua, sillä sen kansainvälinen tutkimus jatkuvasti laajenee ja erikoistuu. Aitoa käärinliinaa näytetään ainoastaan kerran sukupolvessa. Tämän vuoksi siitä on valmistettu erityislaboratorioissa täysmittaisia kopioita. Tällainen on nähtävillä Savonlinnassa 30.6-27.7.2012, Savonlinna - Säämingin luterilaisessa seurakuntakeskuksessa. Näyttelyssä on esillä runsaasti liinan tutkimusta ja sen historiaa valaiseva aineistoa. Samassa yhteydessä, 21.7. järjestetään myös kansainvälinen tieteellinen sindonologinen, eli liinaan liittyvä tutkimusseminaari. Seminaariin osallistuu alan arvostetuimpia tutkijoita Italiasta ja Espanjasta. Lisätietoa tapahtumasta saa osoitteesta: www.evl.fi/srk/savonlinna-saaminki/torino.htm

Johannes Mäntymäki

Lähteet:
Wilson Ian/ Käärinliinan arvoitus
Juha Hiltunen/ Valokuva Jeesuksesta
Veli-Petri Seppälä/ Paratiisi on idässä
www.sindone.org
Katolinen hiippakuntalehti Fides
2/2005 6/2006, 10/2006
Arkkimandriitta Arseni/ Ortodoksinen sanasto

Pääsiäiskauden ikonografiasta

Pääsiäisen juhla- ja sunnuntaipäivillä on kullakin oma teemansa, jonka noille päiville määrättyt evankeliumiluvut julistavat. Saamme kuulla Tuomaan epäilystä, mirhantuojiin käynnistä Kristuksen haudalla, halvaantuneen paranemisesta, Kristuksen ja samarialaisen naisen kohtaamisesta kaivolla ja syntymästään asti sokean näkönsä takaisin saamisesta. Kaikista näistä aiheista on aikojen kuluessa tehty ikoneja, joista muut paitsi Tuomaan ja mirhantuojiin sunnuntain ovat jokseenkin harvinaisia. Yleinen ei ole myöskään pääsiäisajan keskijuhlan, halvaantuneen ja samarialaisen sunnuntain välisen keskiviikkopäivän ikoni. Käsittelemme tässä näistä vähemmän tunnetuista ikoni-aiheista kahta.

Halvaantuneen sunnuntai

Päivän evankeliumissa (Joh. 5: 1-15) kerrotaan, kuinka Jeesus Jerusalemissa Betesdan altaalla paransi halvaantuneen, joka oli sairastanut 38 vuotta. Aika ajoin altaan vesi rupesi kuohumaan, ja se, joka ensimmäisenä astui silloin veteen, parani, sairastipa hän mitä tautia tahansa. Kertomuksen halvaantuneella miehellä ei kuitenkaan ollut ketään, joka olisi auttanut hänet veteen, ja niin hän ei koskaan ennättänyt siihen ajoissa. Jeesus kysyi mieheltä, tahtoiko tämä tulla terveeksi, ja sairaan kerrottua tilanteensa, sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." Silloin mies heti parani, otti vuoteensa ja käveli.

Tätä tapahtumaa Kirkko muistelee siis kolmantena sunnuntaina pääsiäisestä.

Kristuksen maanpäälliseen toimintaan liittyvistä tapahtumista – poislukien Herran suuret juhlat – on kaikkein useimmin kuvitettu Hänen tekemiään ihmeitä. Jo katakombeissa niitä kuvataan. Erityisen yleisiä ovat jo 300-500-lukujen taiteessa kuvat Kaanan häistä ja kansanjoukon ruokkimisihmeistä; nämä esitettiin usein yhdessä eukaristian ennuskuvana. Samoin laajalti levinneitä ovat kuvat tapahtumista, joissa vesi on keskeisessä roolissa (Joh. 4: 5-30, 5: 1-15, 9: 1-7), sekä parantamisihmeitä esittävät kuvat. Ihmeet nähdään koottuna kuvasarjoiksi kuudennelle vuosisadalle tultaessa, kuten Sant' Apollinare Nuovon mosaiikeissa Ravennassa, ja vielä Kappadokian Göremen 900-luvun kirkoissa näitä ihmestyklejä tavataan. Seuraavan 150 vuoden aikana ihmekuvat Lasaruksen herättämistä lukuunottamatta miltei katoavat, mutta ilmaantuvat uudelleen 1100-luvun lopulla ja saavat sitten taas merkittävän osan Palaiologosten kauden aihevalikoimaltaan rönsyilevässä taiteessa. Tunnetuimpia esimerkkejä tältä ajalta ovat Khoran luostarikirkon mosaiikit.

Kuvamme Teofanes Kreetalaisen fresko, joka esittää päivän evankeliumia, on Khoran runsaat kaksisataa vuotta myöhäisempi ja maalattu 1545-46 Athoksella sijaitsevan Stavro-

nikitan luostarin pääkirkkoon. Näemme siinä hetken, jolloin halvaantunut on noussut jaloilleen ja ottanut vuoteensa olkapäilleen. Kristus seisoo miehen vieressä kädellään siunaten, ja taustalla pilkottaa muita paikallaolijoita. Kertomuksessa mainittu Betesdan viisi pylväshallia näkyvät miehen takana. Katsojan huomio kiinnittyy hänen vahvoihin pohkeisiinsa, joissa ei näy merkkiäkään vuosikymmenien riutumuksesta. Parantuminen on todella tapahtunut! Athoksella vaikuttanut ikonimaalari Dionysios Furnalainen kehottaa maalamaan kuvaan vielä altaan, jonka keskellä enkeli pitää vedessä käsiään, sekä altaan ympärille sairaita vuoteillaan makaamassa. Nämä Teofanes on ehkä tilanpuutteen vuoksi jättänyt pois, mutta miehen ulkonäkö ja asu – pyöreä parta ja polvien ja kyynärpäiden kohdalta lyhyeksi leikattu viitta – ovat sellaiset kuin Dionysios 1730-luvulla ikonimaalareille tarkoitettussa käsikirjassaan tuli kuvailemaan.

Pääsiäisajan keskijuhla

Juhla- ja sunnuntaipäivien puolivälissä, neljännen viikon keskiviikkona, vietämme siis pääsiäiskauden keskijuhlaa. Päivän evankeliumina luetaan Joh. 7: 14-30, jossa Jeesus juutalaisten ilmentymäjuhlan puolivälissä meni Jerusalemin temppeliin ja opetti siellä. Kuulijoiden ihmetellessä, kuinka tuo oppimaton mies voi tuntea kirjoitukset, Jeesus sanoi, ettei Hänen julistamansa oppi ollut Hänen omaansa, vaan Hänen lähettäjänsä oppia. "Se, joka tahtoo noudattaa Hänen tahtoaan, pääsee kyllä selville siitä, onko opetukseni lähtöisin Jumalasta, vai puhunko omiani," Jeesus sanoi. Juutalaisten keskuudessa vallitsi kuitenkin erilaisia mielipiteitä siitä, oliko Jeesus luvattu Messias, ja jotkut väittivät, ettei kukaan tiedä, mistä Hän oli lähtöisin. Jeesus kuitenkin itse osoittaa olevansa Kristus, koska Hän tulee Isästä. "Minut lähetti Hän, joka on totuus itse."

Juhlaa on luultavasti alettu viettää viidennellä vuosisadalla. Sen ikonografian kehitykseen on vaikuttanut Luukkaan kertomus siitä, kun Jeesus kaksitoistavuotiaana jäi Marian ja Joosefin huomaamatta Jerusalemin temppeliin keskustelemaan lainopettajien kanssa

Kristus opettaa temppelissä, venäläinen ikoni 1500-luvun lopulta.

(Luuk. 2: 41-52). Tätä esittäviä kuvia löytyy jo katakombeista ja varhaisimmista kuvitetuista käsikirjoituksista. Niissä keskellä on Kristus nuorukaisena joko pöydän ääressä tai puhujakorokkeella. Penkeillä Hänen ympärillään istuu lainopettajia kirjakääröineen. Taustalla olevat rakennukset muistuttavat Jerusalemin temppelin sisätiloja, mutta 1300-luvulle tultaessa arkkitehtuuri jäljittelee Pyhän Haudan rotundakirkkoa. Esimerkkikuvamme rakennuksissa ei näy enää jälkeäkään kummastakaan, vaan keskeisenä on terävähuippuinen kolmitorninen temppeli, jonka takana näkyvässä kaupunginmuurissa on vielä yksi samanlainen torni. Kuvassa näkyy epäilemättä goottilaisen arkkitehtuurin vaikutus, jonka maalari lienee omaksunut länsieurooppalaisista kupari- tai puupiirroksista.

Kristus istuu siis kuvassa keskellä puolipyörän muotoisella istuimella osoittaen sanansa kansan vanhimmille, jotka symmetrisesti ovat koontuneet Hänen kummallekin puolelleen. Se, että Jeesus opettaa, näkyy Hänen oikean kätensä ojennetusta eleestä ja kirjakääröstä Hänen toisessa kädessään. Juutalaisten asennot, eleet ja kasvoniilmeet kuvaavat hämmennystä, jonka Jeesuksen puhe heissä sai aikaan. "Kuinka tuo oppimaton mies voi tuntea kirjoitukset?" (Joh. 7: 15.) Jeesus on kuvattu Luukkaan kertomuksen mukaisesti parrattomana nuorukaise-

na, mikä tapa korvasi 1400- ja 1500-lukujen venäläisessä taiteessa varhaisemman käytännön, jossa Hänet nähdään parrakkaana, aikuisena miehenä. Tämän voidaan ymmärtää osoittavan Isän maailmaan lähettämän Jumalan Pojan opetuksen yhdenmukaisuutta, ikään kuin yhdistävää linkkiä alun ja lopun välillä. Jeesuksen viittaa Isään myös Luukkaan kertomuksessa: "Ettekö tienneet, että minun tulee olla Isäni luona?" (Luuk. 2: 49.) Kristus-Immanuel korostaa Kristukselle kuuluvaa ajattomuutta, mutta todistaa samalla inkarnaation todellisuudesta. Inkarnoitunut Sanakin tunsilapsuuden ja nuoruuden. Isän hypostaattinen viisaus pysyy Kristuksessa Hänen maallisen elämänsä kaikissa vaiheissa. Tuo viisaus ilmentyi ensi kerran Hänen nuoruudessaan lainopettajille Jerusalemissa, tuo viisaus tulee nyt keskijuhlaan luvaten kaikille kuolematomuuden vettä.

Diakoni Osmo Kurola

Kuvalähteet:

Ikoni: Fresko, Teofanes Kreetalainen, Stavronikitan luostari, 1545-1546 (Chatzidakis, Manolis 1986 *The Cretan Painter Theophanis. The Wall-paintings of the Holy Monastery of Stavronikita. The Holy Monastery of Stavronikita. Mount Athos. K. 118.*)

Ikoni: Venäläinen, 1500-luvun loppu (Nersessjan, Levon 2002 *The Promise of the Kingdom. Icons of the XVI Century.* Pauline Books & Media. Bergamo. Plate X.)

Kristus parantaa halvaantuneen, Teofanes Kreetalaisen fresko, 1545-1546.

Luostari Burgundissa

Muutama vuosi sitten Aamun Koitossa ilmestyi Riina Nguyenin kirjoittama artikkeli ”Luostarien vetovoimaa ulkomailla”. Minulle artikkelissa oli tärkeä tieto. Sain siitä tietää Ranskassa toimivan ortodoksisen nunnaluostarin nimen ja sijaintipaikan. Jostain olin kuullut, että sellainen on olemassa ja että joku suomalainen oli ollut siellä ja minäkin toivoin pääseväni sinne talkoolaiseksi. En vain onnistunut itse saamaan selville luostarin sijaintia. Nyt nettiaikana oli sitten helppo edetä ja suunnitelmani alkoi konkretisoitua. Isä Slava suhtautui myötämielellisesti hankkeeseeni ja sain vielä Rovaniemeltä matkatoveriksi Maijan, jonka kanssa olen osallistunut monille ranskan kursseille ja suomalais-ranskalaisen yhdistyksen toimintaan. Toiveena oli myös mahdollisuus kokeilla ranskankielen taitojamme. Luostarin kanssa sovittiin, että saapuisimme viikoksi loka-kuun puolenvälin jälkeen v. 2011.

Luostari luonnon keskellä

Jumalanäidin suojeluksen luostari sijaitsee Burgundissa n. 150 km Pariisista. Matkustimme junalla Migennes -nimiseen kaupunkiin ja sieltä ajoimme taksilla 6 km luostariin, rauhalliseen Bussy-en-Othen kylään. Kylä on tiiviisti rakennettu keskieuropallaiseen tapaan. Ympärillä leviää suuria peltoja loivien kukkuloiden rinteillä. Metsikköjä näkyy myös ja kartan mukaan kylän pohjoispuolelta alkaa melko laaja metsäalue. Viikon aikana teimme useita kävelyretkiä lähiympäristöön.

Luostari muodostuu kolmesta rakennuksesta, joiden väliin jää piha-alue. Kadun ja pihan erottaa korkea takorautaportti. Päärakennuksessa on sisariston ruokasali ja toimisto, sivurakennuksissa vanha talliin tehty tunnelmallinen kirkko, keittiö ja ruokasali, joka toimii myös kokoontumispaikkana, kirjasto ja pieni matkamuistomyymälä sekä majoitustiloja. Pääraken-

nuksen takana on kaunis puutarha, jonka takimmaisessa kulmauksessa on pieni Serafim Sarovilaiselle pyhitetty kappeli. V. 2003 valmistunut suuri kirkko on rakennettu luostarin viereiselle tontille. Luostarilla on käytössään saman kadun varrella vierastaloja ja yhteen sellaiseen meidätkin majoitettiin, viihtyisään siniseen huoneeseen.

Kansainvälinen sisaristo

Jumalanäidin suojeluksen luostari on perustettu v. 1946. Se on Ranskan vanhin ortodoksinen luostari. Kiinteistön lahjoitti venäläinen asianajaja-oikeustieteen professori menetettyään perheensä. Luostarin perustaneista nunnista kolme oli venäläistä ja yksi kreikkalainen. Ranskaan tuli Venäjän vallankumouksen jälkeen satojatuhansia emigrantteja, mukana pappeja ja nunnia. Vielä nykyäänkin luostari vetää puoleensa emigranttien jälkeläisiä. Hyvin paljon kuuli puhuttavan venäjää ja kuoro lauloi sointuvasti kirkkoslaaviksi. Puheosuuksissa käytettiin lisäksi ranskaa ja englantia. Luostarissa ymmärretään, ettei se voi tukeutua pelkästään venäläisyyteen ja se on ottanutkin kansainvälisyyden ja ekumeenisuuden omakseen.

Monesta kansallisuudesta koostuvaa sisaristoa noviiseineen on 22. Igumenia äiti Olga oli muutamaa päivää vaille 96v.

Hän oli tullut 2-vuotiaana Venäjältä Ranskaan vanhempiensa kanssa. Nyt hän liikkui luostarissa avustajan kanssa. Äiti Anne tuntui hoitavan käytännössä johtotehtäviä toimistostaan. Meistä vierailijoista ja pyhiinvaeltajista huolehti 3-4 kielitaitoista ystävällistä nunnaa. Luostari kuuluu Konstantinopolin patriarkaatin alaisuuteen.

Talkootöitä

Olen pariin kertaan ollut talkoolaisena Valamossa ja luulin, että täällä kaikki toimisi samoin. Talkootyötä ei oltu organisoitu ollenkaan samalla tavalla, vaan luostarin pyhiinvaeltajat osallistuivat töihin tai olivat osallistumatta. ”Olemme täällä vähän niin kuin kotona” minulle vastattiin, kun kysyin töitä ja aloitusaikaa. Meille annettiin tehtäviä sitä mukaa kuin oli tarvetta. Ensimmäiseksi eteemme kannettiin iso laatikko saksanpähkinöitä, joita piti rikkoa ja ottaa sisukset talteen keittiötä varten. Tätä työtä jatkoimme ja monet muutkin aina väliaikoina. Pihalla kasvoi useita tuuheita lehmuksia ja haravoimme pihan kahteen kertaan viikon aikana. Lehdet laitettiin säkkeihin käytettäväksi kateaineena ensi keväänä. Kirjaston siivousta edistimme. Jokainen kirja ja hylly pyyhittiin eikä järjestystä saanut muuttaa kirjojen luetteloinnin takia. Kirjastossa oli mielenkiintoisia teoksia

monella kielellä. Muutama suomalainenkin löytyi. Yhtenä työnä liimasimme etikettejä ja laitoimme sieviä hattuja hillopurkkeihin, jotka menivät myyjäisiin Pariisiin.

Luostarin aamu alkoi palveluksella kirkossa, jonka jälkeen ruokasalissa oli tarjolla kahvia ja teetä. Aamupalan jälkeen työskentelimme. Klo 14-16 sisarten kuului vetäytyä keljoihinsa ellei ollut mitään välttämätöntä estettä. Me jatkoimme töitä tai kävimme tutkimassa ympäristöä. Klo 16 oli kahvitauko ja klo 18 vigilia tai ehtoopalvelus. N. klo 19.30 alkoi päivällinen, jonka aikana keskusteltiin vilkkaasti yleensä englanniksi. Meitä oli syömässä 10-20 henkeä: yksittäisiä pyhiinvaeltajia tai perheitä Ruotsista, Tanskasta, Hollannista, Englannista, Venäjältä, Ukrainasta, Romaniasta ja Ranskasta. Muutamat vieraat kyselivät Valamosta ja toivoivat voivansa tehdä sinne pyhiinvaelluksen.

Sunnuntaina liturgian jälkeen kaikki kutsuttiin sisarten ruokasaliin kahville. Turismia ei ainakaan tähän aikaan vuodesta tuntunut olevan. Mitään ruokailu- tai majoittumishintoja ei näkynyt missään, mutta sain selville, että lähtiessä voi käydä toimistossa jättämässä lahjoituksen. Näin mekin teimme. Mielessäni ihmettelin, millä luostari tulee toimeen. Matkamuistojen myynnin en-

usko tuottavan paljoakaan. Puutarhasta saa monenlaista, mutta varmaan paljon pitää ostakin. Luostarista kertovasta historiikista luin, että luostarilla on kannatusyhdistys, joka järjestää konsertteja ja myyjäisiä luostarin hyväksi.

Rukouksen paikka

Minua miellytti kovasti tunte siitä, että on todella luostarissa. Lounas ja päivällinen aloitettiin ja lopetettiin rukouksella. Lounaan aikana luettiin hengellistä kirjaa. Ruoka oli hyvää kasvisruokaa, vain kahtena päivänä oli tarjolla kalaa. Vaikka Burgundissa oltiin, burgundinpadat ja punaviinit sai unohtaa. Paastopäivinä pöydästä puuttui maito, voi, kananmunat ja juusto. Televisiota, radiota tai sanomalehtiä ei näkynyt missään eikä niitä edes muistanut viikon aikana.

Eräänä päivänä äiti Anne kutsui luostariväkeä ja meitä vieraita kirjastoon kuuntelemaan hänen lukemaansa pitkäkökö ranskankielistä uskonnollista tekstiä, jonka englantilaissyntyinen sisar käänsi saman tien englanniksi. Toisella kerralla meitä kehoitettiin katsomaan kirjastossa dvd-esitystä, jossa haastateltiin nyt jo edesmenneitä serbialaista munkkia. Munkkivanhus ei ottanut kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin. Hän piti ongelmien syynä sitä, että ihmisiltä puuttuu mielenrauha. Mitään pahaa ei saa päästää ajatuksiinsa, koska pahat ajatukset johtavat pahoihin tekoihin.

Oleskelumme viimeisenä päivänä luostarissa kokoontui ekumeeninen yhdistys. Seurasimme heidän järjestämäänsä paneelikeskustelua, jossa neljän kirkkokunnan edustajat esittivät käsityksiään ekumeeniasta. Sen ainakin ymmärsin, että heidän mielestään kirkkokuntia erottavat raja-aidat eivät ulotu taivaaseen asti. Viikon oleskelun perusteella ei voi tehdä mitään kaikki tietäviä päätelmiä ja monista asioista olisi kiinnostavaa tietää enemmän. Meitä kohdeltiin erittäin lämpimästi ja olo oli kodikas. Lähtiessä meistä huolehtineet nunnat ja äiti Anne tulivat hyvästelemään ja toivottivat tervetulleiksi uudestaan.

*Teksti ja kuva:
Leena Rasilainen*

Oulun ortodoksisen seurakunnan toinen pappi isä Lars Ahlbäck

Olen 33-vuotias, suomenruotsalainen, vasenkätinen ja kotoisin Turusta. Lapsuuden kotini oli ruotsinkielinen. Edesmennyt äitini oli ortodoksi, isäni-kin liittyi kirkkoomme myöhemmin. Perheeseeni kuuluvat vaimo Susanne ja lapset Anton ja Ellen. Innostuin hakemaan Ouluun seurakunnan toisen papin toimea sillä Suomen kuudenneksi suurimman kaupungin puolesta puhui moni asia: vaimon työllistyminen, ruotsinkielinen koulu, palvelujen saatavuus ja rivipapin työvastuu. Harrastan lukemista - lähinnä teologiaa, mutta myös kaunokirjallisuutta.

Venäläisten mutkaton suhde uskoon

Opiskelu vei aikanaan Joensuun yliopistoon opiskelemaan ortodoksista teologiaa.

Opiskelujeni yhteydessä, lukuvuonna 2004–2005 olin Pietarissa vaihto-opiskelijana. Opiskelin Venäjän ortodoksisen kirkon Pietarin hengellisessä akatemiassa. Tutustuin siellä opetukseen laaja-alaisesti ja opiskelin venäjää ja

kirkkoslaavia. Opin mm. arvostamaan monen venäläisen mutkatonta suhdetta uskoon, joka otettiin vastaan, kuin vorkaryyppä, kaikki kaikkienensa - kerralla. Oli myös mielenkiintoista kokea venäläisen jumalanpalveluselämän rikkaus. Tapasin myös ensimmäisen kerran ihmisen, joka osasi koko psalttarin ulkoa!

Isien välittämä traditio ei ole systeemi

Lopputyöni, eli pro gradu -tutkielman tein venäläisen ortodoksiispa Ilarion Alfejevin (s. 1966) teologiasta. Tutkin erityisesti hänen näkemyksistään kirkkoisista. Piispa Ilarion korostaa, että ortodoksinen opetus ei ole ”kaavio” tai ”systeemi”, vaan elävä perintö. Tämä mm. tarkoittaa, että isien rohkeammat ajatukset ja kokemukset ovat elävästi mukana perinnössä. Nekin ovat pyhyden ja rukouselämän siunaamia ja uskolle sitoutuneitten ajatuksia. Niitä ei saa ”leikata” pois vain siksi, että saisimme rakennettua jonkinlaisen ”systeemin”. Elävään

perintöön kuuluu myös hengellinen ”poikkitaiteellisuus”.

Pappina Pohjois-Karjalassa

Arkkipiispa Leo vihki minut papiksi vuonna 2009. Vuosina 2010–2011 olin Lieksan ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran toimessa. Pienessä seurakunnassa pappi ja kanttori tekevät lähes kaiken. Siinä saa kokemuksesta ruohonjuuritason aina hallinnon korkeuksiin. Ikävä puoli oli se, että usein papin perustyölle jäi vähemmän aikaa. Lieksassa opin sen, että ihmiset ovat kaiken a ja o. Pienessä köyhässä seurakunnassa seurakunnan perusasiat korostuu: jumalanpalvelus, opetus ja ihmisten kanssa oleminen.

Katekumeeniohjaajana Oulussa

Tämän vuoden syyskuun alussa alkaa Oulussa vuoden mittainen katekumeenikurssi. Kurssin aikana tutustutaan ortodoksiseen uskoon, perinteisiin ja tapoihin. Opetus tapah-

tuu alustuksin ja keskusteluin. Olen siinä opettajana. Kurssi on vapaaehtoinen, eikä sille osallistuminen aiheuta mitään sitoumuksia. Mottona voisi pitää 300-luvun erään kirkkoisän toteamusta, että tarkoitus on tulla ”vakuuttuneeksi, ei pakotetuksi”. Kurssin jälkeen halukkaat voivat liittyä kirkkoon. Toivon, että katekumeenikurs-

sin ajanjakso synnyttää käsitöksen siitä, millainen yhteisö ortodoksinen kirkko on ja voi-ko hän siihen sitoutua.

isä Lars Ahlbäck

Tekstin editointi ja kuva
Johannes Mäntymäki

Onttoni Miihkalin leirikeskus tuhoutui tulipalossa

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan marraskuuhun 2009 saakka omistama Onttoni Miihkalin leirikeskus tuhoutui tulipalossa Suomussalmen kunnan Kuivajärven kylässä. Kooltaan noin 400 neliömetrin kokoinen leirikeskus sijaitsi vanhassa 80-luvun lopulla lakkautetussa kansakoulussa muutaman kilometrin päässä Venäjän rajasta ja se oli syttyessään tyhjillään, eikä kukaan ollut vaarassa. Hälytyksen palosta teki ulkopuolinen henkilö 5.2.2012 klo 19.30

Kajaanin ortodoksinen seurakunta osti 1990 Suomussalmen kunnalta Kuivajärven vienalaiskylän koulun, jonka toiminta oppilasmäärän vähenemisen vuoksi oli lakkautettu joitakin vuosia aikaisemmin. 1990-luvun alkupuolella koulussa toteutettiin täydellinen sisätilojen uudistus ja koulu muutettiin leirikeskukseksi.

Onttoni Miihkalin leirikeskus nimettiin merkittävän Kuivajärvellä opettajana 1928–1939 vaikuttaneen Mikko Karvosen käyttämän taiteilijanimen mukaan.

Onttoni Miihkalin leirikeskus sijaitsi Kuhmo-Suomussalmi – tieltä Saarijärvellä erkanevasta Kuivajärven tieltä noin 16 kilometrin päässä. Leirikeskus palveli Kajaanin seurakunnan kristinoppileirien ja muiden tapahtumien pitopaikkana yli 20 vuotta. Kesäisen juhlauden huipentumana on ollut Oulun metropoliitan heinäkuun toisen viikontaitteena johtama kyläjuhla, praasniekka, joka kokoaa satamäärin vienankarjalaisesta kulttuurista kiinnostuneita perinteisiin jumalanpalveluksiin vedenpyhityksineen ja ristisaattoineen. Samaan yhteyteen usein järjestetty kristinoppileirin päätös lisäsi juhlaikonsa määrää

sunnuntain päätösliturgiassa. Viimeiseksi nyt jäävä kristinoppileiri oli Kuivajärvellä heinäkuussa 2011.

Onttoni Miihkalin leirikeskus oli sähkölämmitteinen ja vesikeskusjärjestelmän vuoksi pidettävä ympäri vuoden lämpimänä. Suurten ylläpitokulujen vuoksi Kajaanin ortodoksinen seurakunta myi Onttoni Miihkalin leirikeskuksen marraskuussa 2009 tamperelaiselle metsästysyhdistykselle, jonka jäsenet ovat pääosin pirkanmaalaisia yritysjohtajia. Kaupan jälkeen Kuivajärven koulu sai uuden nimen: Ohentupa. Kiinteistön kauppaan kuului Kajaanin seurakunnalle vuoteen 2015 saakka optio käyttää Ohentupaa kristinoppileirin pitopaikkana heinäkuussa yhden viikon ajan.

Reijo Marjomaa

”Valamon luostari 1970-luvulla”

Osallistu kirjoituskilpailuun!

1970-luvulla Valamossa elivät vielä viimeiset vanhan veljestön jäsenet arkkimandriitta Simforian, pappismunkit Savva ja Filagri, kellonsoittajamunkki Herman ja munkki Akaki. Karjanhoito oli lopetettu, ja alettiin panostaa matkailuun. Uuden kirkon rakentaminen käynnistyi ja kirkko vihittiin käyttöön 1977...

Kutsumme 1970-luvulla luostarin elämään osallistuneita ja sitä seuranneita kirjoittamaan muistojaan Valamosta. Kilpailutyöt talletetaan luostarin arkistoon, ja valikoiduista töistä kootaan kirja.

Kolme kilpailuraadin valitsemaa kirjoitusta palkitaan luostarin lahjakorteilla (arvo 800 e, 600 e ja 400 e). Lisäksi kaikkien kilpailuun osallistuneiden kesken arvotaan kirjapalkintoja.

Kirjoitusohjeet: Kirjoitusten pituudeksi toivotaan 1–20 sivua. Lähetä teksti mieluiten sekä sähköisessä rtf-muodossa että paperikopiona. Jos kirjoitat käsin, kirjoitathan selvällä käsialalla ja vain yhdelle puolelle paperia. Kilpailutekstin (sekä sähköisen että paperikopion) mukaan on liitettävä kirjoittajan nimi, osoite ja puhelinnumero sekä allekirjoitettu lupa siitä, että kirjoituksen saa tallettaa luostarin arkistoon. Halutessasi voit liittää mukaan valokuvia (kuvan kääntöpuolelle selvitys kuvan aiheesta / henkilöistä sekä lähettäjän yhteystiedot).

Lue lisää osoitteesta www.valamo.fi ja lähetä kirjoituksesi 20.8.2012 mennessä postitse: Kirjoituskilpailu, Valamon luostari, Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo sekä sähköisesti: kirjoituskilpailu@valamo.fi.

Luonamme löydät minä kirjalle kadotet.

VALAMON LUOSTARI

Muistokirjoitus

Rakas äitimme Aili Kaarina Väänänen (os Haimakainen) kuoli pitkällisen sairauden jälkeen 24.10.2011.

Aili syntyi Suistamolla Saran kylässä 23.2.1924 Ivan (Juho) ja Anastasia Haimakaisen esikoisena. Parin seuraavan vuoden aikana Ailille syntyi veli Olavi ja sisar Aino. Ailin äiti menehtyi pian Ainon syntymän jälkeen.

Äidin menettämisen lisäksi kuolema oli tuttu vieras Ailin lapsuuden ensimmäisinä vuosina. Nuorin sisar Aino kuoli vajaan parin vuoden iässä tuntemattomaksi jääneeseen sairauteen. Ennen Ailin kouluunmenoa myös hänen molemmat isovanhempansa ja Ailille ilmeisen läheinen eno, Boris, olivat samoin kuolleet.

Ailin äidin kuoltua hänen isänsä Juhon sisar Matroona otti Ailin ja hänen veljensä Olavin elämässä paljolti äidin osan. Tämä lapsuudessa syntynyt side Ailin ja hänen tätinsä Matroonan välillä oli luja ja säilyi aina tädin kuolemaan saakka. Täti Matroona pysyi naimattomana koko ikänsä ja asui käytännössä vanhempiemme kanssa yhteistaloudes-

sa kuolemaansa saakka. Täti osallistui kaikkien Ailin lasten hoitoon ja kasvattamiseen.

Kansalaissodan varjo oli voimakkaana läsnä Ailin lapsuudenkodissa ja heijastui monella tapaa myös hänen myöhempään elämäänsä. Jo heti kansalaissodan levottomuuksien alettua Ailin isä ja molemmat hänen enonsa tulivat valkoisten toimesta vangituiksi ja joutuivat Tammisaareen keskitysleirille. Vanhin Vilho-eno kuoli leirillä nälkään mutta Juho ja veljeksistä nuorin Boris palasivat nälän ja sairauksien näännyttäminä takaisin kotiin Karjalaan kansalaissodan päätyttyä.

Juho oli periaatteissaan tiukka mies, joka kantoi vanhaleirin taakkaa lopun ikäänsä. Tämä johti osittaiseen sosiaaliseen eristäytymiseen muutoin tiiviissä kyläyhteisössä Karjalassa koko Ailin lapsuuden ajaksi. Tämä kokemus teki Ailista henkilön, joka varoi viimeiseen asti ottamasta asioihin poliittista kantaa, vaikka seurasi huolellisesti mitä yhteiskunnassa tapahtui. Me lapset emme oikeastaan koskaan tienneet ketä äitimme vaaleis-

sa äänesti.

Sodan traumat eivät Ailin osalta loppuneet kansalaissodan perintöön vaan huipentuvat kesällä 1944 Suistamolta evakkoon lähdön päivänä ilmoitukseen veli Olavin kaotamisesta taistelussa. Vasta sodan jälkeen tapahtuneen sotavankien kotiinpaluun jälkeen lopullisesti varmistui, että Olavi-veli oli kaatunut.

Ailin ja Ension häitten piti alun perin olla kesäkuussa 1943. Hääpäiväkin oli sovittu mutta Ension vakava haavoittuminen Syvärillä juuri ennen vihkilomalle lähtöä siirsi häät puoli vuotta myöhemmäksi. Viivästyisestä huolimatta he ehtivät olla avioliitossa lähes 70 vuotta ennen Ailin kuolemaa.

Ailin Talvisodan aikainen evakkomatka suuntautui Vessannolle ja kesällä 1944 evakkomatkan ensimmäinen etappi oli Lapua. Tähän liittyi myös meille lapsille kertomuksista tutuksi tullut ”pitkä lehmämarssi”. Äitimme käveli lehmien kanssa halki Suomen Suistamolta Lapualle.

Heti sodan loputtua nuori pari muutti Lapualta Iisalmen lä-

helle Peltosalmelle, jossa myös perheen esikoinen syntyi. Peltosalmi oli kuitenkin vain pysähdyspaikka, sillä 1946 nuori perhe muutti silloisen Säräisniemen kunnan Pelson kylälle, jossa heille lohkaistiin vankilan maista ns rintamamiestila.

Mäntykummun tilasta tuli sitten Ailin ja Ension varsinaisen elämäntyö. Heille syntyi kuusi lasta ja pienen tilan ansiot eivät yksin riittäneet perheen elättämiseen vaan Ensio teki käytännössä koko ajan myös muuta tilanpidon ulkopuolista työtä.

Vanhempamme kuuluivat siihen sodat läpikäyneeseen sukupolveen, jolle raskas ruumiillinen työ tuli perin juurin tutuksi. Karjanpito sitoi joka päivä ja ympäri vuoden ja äitimme kohdalla oli todella niin, että pariin vuosikymmenen ainoat lomapäivät liittyivät synnytyslaitoksella käynteihin.

Raskaasta arkityöstä huolimatta Aililla riitti energiaa osallistua aktiivisesti niin diakoniatyöhön kuin maatalousnaisten toimintaan. Erilaisia kutimia valmistui hänen puolestaan aina viimeisiin elin-

viikkoihin saakka. Toiminnastaan niin perheen kuin kyläyhteisön eteen hän sai tunnustuksena Tasavallan Presidentin myöntämän Valkoisen Ruusun Ritarikunnan kunniamerkin.

Ajan tavan mukaan Aili oli tiukka mutta oikeudenmukainen kasvattaja. Hänen elämän kokemuksensa oli opettanut häntä arvostamaan jokaisen lapsen omaa tahtoa. Hiljaisella tavallaan hän kannusti voimakkaasti meitä lapsia tekemään sitä, mitä me oikeasti halusimme. Tämän jokaisen ihmisen hyväksymisen ja arvostamisen omana itsenään saivat kokea myös lasten puoliset ja myöhemmin lapsenlapset ja heidän lapsensa.

Pitkälle vanhuuteen Aili muisti paremmin kuin kukaan kaikkien perillisten syntymäpäivät ja muut juhlapäivät. Me kaikki perilliset kolmessa polvessa muistamme suurella kunnioituksella ja rakkaudella rakkaan äitimme ja mummomme elämäntyötä ja muistoa.

Ollos iäti muistettu!

Kuopiossa 23.1.2012

Kalervo Väänänen

Kirja-arvostelu

Laskiaisesta pääsiäisen iloon. Kristillinen juhla-kulttuuri varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Toimittaneet Martti Häkkänen, Marianne Kantonen ja Veijo Koivula. Helsinki, 2012. 179 s.

Pääsiäinen on kirkkovuoden suurin juhla. Se on juhlista vanhin ja tärkein. Ortodoksinen kirkko kutsuu sitä ”juhlien juhla” – se on siis juhla vailla vertaa kirkkovuodessa.

Pääsiäinen on perinteiltään ja tavoiltaan rikkaan juhla-kauden keskus. Pääsiäistä edeltää pitkä paastokausi ja itse pääsiäistä juhli-taan aina helluntaihin asti. Kirjauutuus Laskiaisesta pääsiäisen iloon -kirja johdattelee lukijansa pääsiäisen juhla-kauden kristillisiin – sekä läntisiin että itäisiin – perinteisiin.

Kirjan päämääränä on rohkaista ”viettämään kristillisiä juhlia niiden todellisesta sisäl- löstä käsin”. Se haluaa tavoittaa perheet, seurakunnat, päiväkodit, ja koulut, sillä näissä kristilliset perinteet ja tavat omaksutaan. Kirjan tavoite on

hyvä ja ajankohtainen, sillä moni varmaan kaipaa tietoa, opastusta ja rohkaisua tässä.

Kirjan useat luvut antavat sekä perustietoa että kulttuurikasvatusta, toiset luvut sen sijaan keskittyvät hieman teknisemmällä tavalla varhaiskasvatuksen ja uskonnonopetuksen aiheisiin liittyen. Lukijan kannalta olisi ehkä ollut parempaa selkeästi valita kohdeyleisö. Perhe kaipaisi varmaankin ensi sijassa yleissivistävää ja populaaria juhla-perinteiden ja -tapojen esittelyä. Ammatikasvattajia sen sijaan teknisempi lähestymistapa kiinnostaa. Nyt kirjassa on vähän molempia lähestymistapoja ja toistoa tulee liiaksikin – esimerkiksi virpomista käsitellään liiankin paljon.

Ikävä kyllä useissa kohdin kirjaa oli epäselvyyksiä. Esimerkiksi virpomavitsoja ei siunata Lasaruksen lauantaivigiliassa, vaan palmusunnuntain vigiliassa, eikä Kristus nousi kuolleista -pääsiäisveisua enää lauleta taivaaseenastumisen juhlan vigiliassa. La-

saruksen sunnuntaista en ole koskaan kuullut, Lasaruksen lauantaista kylläkin. Joitakin teologisia epätarkkuuksia kirjassa myös on. Puutteistaan huolimatta kirja on kokonaisuutena mielenkiintoinen ja tervetullut tietopakkaus.

Erityisen palvelevia ovat Pääsiäisajan ruokaperinteistä ja Paastonajan terminologiaa -luvut. Sanastoluvussa oli monta yllättävää sanaa, jotka hymyilytti. Kyse siis ei ole ihan perinteisestä sanastosta. Yksi sanoista oli ”kyllä”. Siitä kerrottiin näin: ”’Kyllä’ Jumalalle, mutta ’ei’ joillekin asioille, vaikkapa ylensyönnille tai liialliselle television tuijottamiselle!” Oravanpyörä-sanasta kirjoitettiin: ”Paaston-aika tarjoaa mahdollisuuden ainakin pohtia ”oravanpyöräsä” pyörimisen merkitystä tai merkityksettömyyttä.” Luvussa ruokaperinteistä on paljon mielenkiintoista ja moni perhe saa siitä varmaankin hieman apua juhlien ”ruokahuollon” järjestämiseen. Pääsiäisajan perinteitä suomalaisessa koululaitoksessa 1950-luvulta

Perinteistä pääsiäistä kohti

LASKIAISESTA PÄÄSIÄISEN ILOON

nykypäivään -luku oli mielenkiintoinen katsaus muuttuneeseen Suomeen.

Lapsen käteen kirja ei sovi. Lasta ei kiinnosta sanastot ja varhaiskasvatuksen artikkelit. Tämä on ymmärrettävää, sillä kirjahan on suunnattu kasvattajalle. Lapsille suosittelen läm-

pimästi Ortodoksisen Nuorten Liitto ry:n loistavaa Virvon Varvon -kirjasta (2011).

*Lars Ahlbäck
Pappi
Oulun ortodoksinen seurakunta*

Pyhiinvaellus Kuolan niemimaalle

Lapin ortodoksinen seurakunta tekee pyhiinvaellusmatkan Kuolan niemimaalle toukokuun lopulla. Matka jatkaa kaksi vuotta sitten aloitettuja yhteisiä tapaamisia Pyhän Trifonin perillisten kesken.

Matkalle lähdetään tiistaina 22.5. linja-autolla Sallan kautta Kantalahteen, josta tehdään matka Vienan meren rantaa pitkin Kuolan niemimaan eteläosassa olevaan Varzugan kylään. Varzugalla on hyvin maineikas historia keskiajalta lähtien, koska se ylläpiti suolan valmistusta ja välittämistä Novgorodin ja Ruijan alueille vuosisatojen ajan ja kuului Solovetskin luostarin nautinta-alueisiin. Varzugan Uspenskin kirkko vuodelta 1674 on yksi parhaiten säilyneitä Venäjän puukirkkoja ja kuuluu Unescon maailman perintökohteisiin.

Varzugan ja Kantalahden jälkeen kohteenamme on Mur-

mansk, jossa ohjelmastamme huolehtivat isä Sergei ja hänen vaimonsa Irina, jotka ovat jo vuosia kehittäneet Kuolan niemimaan pyhiinvaellusmatkoja ja tuoneet ryhmiä Sevettijärvelle, Ivaloon, Rovaniemelle ja Ouluun. Vuosien aikana on isä Sergein ja Irinan ryhmien kanssa ehditty kokea monia innoittavia tapaamisia ja todeta, miten yhteinen ortodoksinen perinne on suuri rajat ylittävä voimavaramme.

Murmanskiin ehdimme suureen Kyrilloksen ja Metodioksen praasniekkaan ja tutustumme kirkkoihin ja uusiin luostareihin kahden päivän aikana. Murmanskissa yövyimme kirkon kunnostamassa vierasmajassa, joka viime käynnillämme oli vielä rakennusvaiheessa.

Murmanskista ylitämme lauantaina 26.5. rajan Ivalon Raja-Joosepissa ja tulemme Nellimiin helluntaiksi vuotui-

seen kirkkojuhlaan eli praasniekkaan. Nellimin kirkko on pyhitetty Pyhän Kolminaisuuden ja Trifon Petsamolaisen muistolle.

Rovaniemelle palaamme sunnuntaina 27.5. illalla.

Matkalla saamme kokea keväisen Kuolan niemimaan, sen rikkaan luonnon, opiskella Kuolan historiaa ja lopuksi nähdä kevään koittavan Lapin raukoille rajoille.

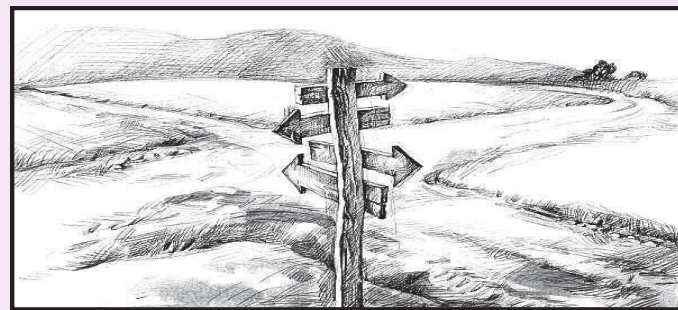
Matkan kustannukset jaamme yhteisesti. Pyrimme hankkimaan itse viisumit, jotta alennamme kustannuksia. Hinta-arvio on noin 300-400 euroa.

Matkan yhdyshenkilö on Inkeri Peuna, 0400 138051, email. inkeripeuna@gmail.com

Toivon nopeaa yhteydenottoa, jotta ehdimme hankkia viisumeita.

Inkeri Peuna

Tie kirkkoon

Kiirpakuuntapäivät Rovaniemellä
21.-22.4.2012

Petsamo-sali, Ounasvaarantie 16

Lauantai

14.00 Teemavuosiseminaari
Esitelmää liittyen seurakuntien yhteisöllisyyteen ja pienryhmäverkoston kehittämiseen

15.30 Kahvi

16.00 Pohjoisen ulottuvuuden kulttuuriohjelmaa

18.00 Ehtoopalvelus

19.00 Sävelhartaus, kanttorikuoro

Sunnuntai

10.00 Liturgia

12.00 Lounas

Jumalanpalvelukset johtaa metropoliitta Panteleimon
Kahvi 2.00€, lounas 10.00€.
Tapahtumaan vapaa pääsy.

Luottamushenkilöitä koulutuksessa Valamossa

Valamossa 3 - 5.2.2012 järjestetyille luottamushenkilöiden koulutuspäiville osallistuivat Oulun ortodoksisesta seurakunnasta neuvoston jäsenet Marja Sarkkinen, Kerttu Junnonen ja Kari Paakkola sekä valtuuston jäsenet Leila Ristiluoma-Tirilä, Teuvo Ottavainen, Ahti Pyörnilä, Seppo Pyy, Ville Knuutila ja Pertti Marttinen.

Minibussi lähti kireänä pakasaamuna seurakuntakeskuksen pihasta kohti Valamoa. Auto oli nimensä mukaisesti ahdas. Lisäksi kylmyys ja jäätyneet ikkunat lisäsivät piinaa, mutta onnellisesti selvisimme perille. Välillä kävimme murginalla Evakkokeskuksessa Iisalmessa. Piipahdimme myös tutustumassa luovutetun Karjalan kirkkojen ja tšasounien pienoismalleihin, jotka antoivat hyvän kuvan Karjalan pyhäntöjen rakennuskulttuurista. Ikonihuoneessa iskostui mieleen erityisesti Salmin Pyhän Nikolaoksen kirkon entinen ikoni, joka oli ollut sota-aikana korsun ovena. Suuressa ikonissa paikoillaan olevat saranat ja lukuisat luodinreiät kertoivat pyhän kuvan häpäisemisestä

sekä sodan mielettömyydestä.

Valamossa majoittumisen jälkeen kurssin johtaja **Kimmo Kallinen** avasi koulutuspäivät ja opiston rehtori **Sirpa Koriala** valotti kurssilaisille onko hallinto kirosana vai siunaus seurakunnassa.

Välillä hiljennyimme ehtoopalvelukseen kirkossa ja nautimme iltapalan trapesas-

sa. Loppuillasta kirkkoneuvos **Risto Ikäheimo** johdatteli meidät joviaaliseen tyyliinsä kirkon työsuhteiden ja työehtosopimuksen pariin.

Lauantaina aamupalveluksen jälkeen OTT **Mirjami Paso** luennoi sujuvasti ja selkeästi kirkon hallinnollisesta rakenteesta sekä toimielinten välisistä suhteista. Iltapäivällä

asteli kurssilaisten eteen HTT **Ulla Väättänen**. Hän esitteli esimerkkien avulla ymmärrettävästi hyvän hallinnon periaatteita ja luottamushenkilöiden oikeusasemaa. Päivän päätti vigilia ja iltapala.

Kurssin viimeinen päivä sunnuntai sarasti edelleen kovan pakkasen kourissa. Liturgiassa unohdimme maalliset kurssi-

asiat ja hiljennyimme pyhään palvelukseen. Pieni unenkaare viipyi vielä silmänurkissa. Niinpä hämyinen kirkkosali, papin ja lukijan malitut sekä kanttorin pajatus loivat mystisen ja mieltä rauhoittavan tunnelman.

Iltapäivällä Ulla Väättänen ja Mirjami Paso kertoivat millä tavalla luottamushenkilön tulisi toimia työnantajan edustajana seurakunnassa. Molemmilla tohtoreilla oli sana hallussa ja he esittivät asiat selkeästi, joten sanoma tuli perille kurssilaisten mieliin.

Paluumatkalle lähdimme tietorikkaampina ja tyytyväisin mielin. Minibussikin oli vaihtunut lämpimäksi ja tilavaksi big bussiksi, joten tällä kertaa matka sujui vesselästi.

Opintomatka muodostui meille myös pyhiinvaellusmatkaksi. Esitämme lämmät passibot isä Markolle ja seurakunnalle, kun saimme osallistua antoisalle kurssille ja pääsimme hiljentymään hetkeksi pois maallisista huolista luostarin pyhässä huomassa.

Pertti Marttinen

Ivalon yläasteen koulun ortodoksioppilaiden Helsingin retki 19.-22.1.2012

Ivalon yläasteen ortodoksioppilaita uskonnonopettajansa isä **Rauno Pietarisen** ja rehtori **Riikka Saijetsin** johdolla vieraili Helsingissä tammikuussa. Retkellä käytiin Ateneumin taidemuseossa ja tavattiin samalla professori **Juhani Lokki**, joka on ylioppilastutkintolautakunnan puheenjohtaja.

Toisena päivänä ryhmällä oli heti aamulla tapaaminen peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardsonin** kanssa. Ministeri oli kiinnostunut koululaisten kuulumisista ja tuntemuksista. Hän rohkaisi heitä opiskeluun ja pitämään yllä omia unelmiaan tulevaisuudesta. Rehtori Riikka Saijets kertoi kielipesien tärkeydestä. Rovasti Rauno Pietarinen pyysi ministeriä ryhtymään koltta-asiain kummiksi valtioneuvostossa. Ministeri lupautui tehtävään ilomielin ja lupasi mahdollisuuksien mukaan osallistua 14.6.2012 Inarissa järjestettävään koltankielen ja kolttakulttuurin tulevaisuutta käsittelevään kokoukseen. Ministeri Guzenina-Richardsonille annettiin lahjaksi uusi kuvateos Inarista ja teos ”12 ikkunaa ortodoksisuuteen”.

Seuraavaksi Helsingin ortodoksisen seurakunnan nuorisotoimistolla nuorisopap-

pi **Teemu Toivonen** kertoi 20.000 hengen seurakunnan toiminnasta ja erityisesti sen nuorisotyöstä. Samana päivänä ehdittiin vielä tutustua Kampin kauppakeskukseen ja käydä elokuvissa.

Lauantaina osallistuttiin Li-

sankadun kotikirkossa koltankieliseen liturgiaan, jonka rovasti Rauno Pietarinen toimitti. Kanttorina toimi **Erkki Lumisalmi**. Kirkkokahveilla kanttori Erkki Lumisalmi kertoi Saamelaiskäräjien uudesta Sajos-talosta Inarissa, rehtori Riikka Saijets ortodoksisen

uskonnon ja koltankielen opetuksen järjestelyistä ja Rauno Pietarinen pohjoisen kirkollisesta työstä.

Helsingin seurakunnan tarjoamaa lounasta oli isännöimässä isä **Jyrki Penttonen**, joka on entinen Lapin seura-

kunnan kirkkoherra. Käynnit Uspenskin katedraalissa ja Suurkirkossa tekivät päivästä täyteläisen. Sunnuntiaamuna ryhmä tapasi vielä **metropoliitta Ambrosiuksen** ja palasi sitten lentäen Ivaloon.

Rauno Pietarinen

Kirkko radiossa

YLE Radio 1:

Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, iltahartaus klo 18.50, radiojumalanpalvelus klo 11.00

- Aamuhartaus 14.4. Metropoliitta

Panteleimon

- Apostoli Tuomaan sunnuntain liturgia 15.4. klo 11.00 Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko Vantaan Tikkurila
- Iltahartaus 17.4. lähetys sihteeri Aino Nenola
- Halvaantuneen sunnuntain liturgia 29.4. klo 11.00 Pyhän Johannes Krysostomoksen kirkko, Hämeenlinna
- Aamuhartaus 5.5. FM Maria Takala-Roszczenko

- Sokeana syntyneen sunnuntain liturgia 13.5. klo 11.00 Pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu
- Iltahartaus 15.5. pastori Lars Ahlbäck
- Aamuhartaus, kirkkoherra Timo Tynkkynen
- Pyhän Kolminaisuuden päivän liturgia 27.5. klo 11.00–12.00 Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulusta. Oulun metropoliitta Panteleimon.
- Liturgia Lintulan luostarista 10.6.

- Toisen helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia 10.6. klo 11.00 Lintulan luostarin Pyhän Kolminaisuuden kirkko, Heinävesi

Kirkko televisiossa

Yle TV1

- Pääsiäisen aamupalvelus ja liturgia 7.4. klo 23.55 Pyhän Nikolaoksen kirkosta Vaasasta. Radion ja TV:n

yhteislähetys. Metropoliitta Panteleimon

Kirkon hartausohjelmat internetissä

- www.yle.fi/radio1/uskonto/hartausohjelmat ja arena.yle.fi

UUTISKATSAUKSET

Oulun hiippakunta sai räätälöidyn toimintastrategian

Ortodoksisen kirkon vuosien 2010–2015 toimintasuunnitelman tavoitteena on saada kirkon toiminta vastaamaan muuttuvan ajan haasteita. Oulun ortodoksinen hiippakuntaneuvosto päätti laatia kirkon strategian ilmestymisen jälkeen, pohjoisen erikoisuhteet huomioivan tavoiteohjelman, joka jalkauttaisi kirkon visioita myös Pohjois-Suomeen. Maantieteellisesti mitattuna Suomen suurimmassa hiippakunnassa koettiin tärkeäksi oman täsmennetyt toimintasuunnitelman laatiminen, sillä hiippakunnan viiden seurakunnan toimintakenttä on heterogeenisuutensa vuoksi haasteellinen

– Hiippakuntaamme kuuluu koko Lappi, osa Pohjois-Savo ja laaja Pohjanmaan alue. Seurakuntiemme sosiologinen kenttä on kovin epäyhtenäinen. Metropolittakunnan sisältä löytyvät niin vetovoimaiset kasvukeskukset, kuin väestökatoalueetkin. Pohjoisosan naapurit Ruotsi, Norja ja Venäjä tuovat meille uusia kirkollisia yhteistyön mahdollisuuksia. Kolta-, vienalais- ja rannikon ruotsinkielinen ortodoksinen kulttuuri ovat osana alueemme omaleimaisuutta.

Maahanmuuttajat taas tuovat seurakuntiimme toivottua pirstystä, mutta myös heidän kirkollinen kotouttamisensa nostaa esille uudenlaisia haasteita, toteaa Oulun metropoliittainen **Panteleimon**.

– Tämän todellisuuden keskellä me tarvitsemme toimintakenttäämme räätälöidyn kehittämis- ja painopistesuunnitelman, turvataksemme hengellisen elämän hoitamisen mahdollisuudet kaikille hiippakuntamme alueella asuville kirkkomme jäsenille, esipaimen jatkaa.

Oulun hiippakunnan oman, vuosiksi 2012-2017, laadittavan strategian äärelle kokoonnuttiin lauantaina 8.10.2011 Tulevaisuusseminaarini merkeissä. Oulussa järjestettyyn tapahtumaan oli kutsuttu hiippakunnan kirkkoherrat ja hiippakuntaneuvosto. Seminaariin oli vapaa pääsy kaikille asiasta kiinnostuneille ortodoksisen kirkon jäsenille. Seminaarin luennoitsijana toimii arkki-**mandriitta Andreas Larikka**, joka esitteli kirkolliskokouksen hyväksymän strategian historiaa ja sisältöä. Hän myös avasi seminaarilaisille hiippakunnan tavoiteohjelmaluonnosta, joka

oli rakennettu: seurakuntien toimittamien swot-analyyysien, kirkkoherrojen- ja hiippakuntaneuvoston hallitusten kokousten, sekä metropoliittain kanslian näkemysten pohjalta.

– Strategiassa tuodaan esiin miten kirkkoa halutaan kehittää ja mitkä ovat keskeisiä painotuksia tulevaisuuden kirkon elämässä, totesi isä **Andreas Larikka**.

Isä Andreksen pitämä luento on kuunneltavissa Oulun hiippakunnan kotisivujen uutisosastossa. Sekä kirkon strategiasta, että sen hengessä rakennettavasta hiippakunnan omasta tavoiteohjelmasta käytiin perusteellinen ja innokas keskustelu. Monesta suusta kuultiin vetoamista sen puolesta, että hiippakunnan ensimmäinen tavoiteohjelma tulee tehdä konkreettiseksi ja selkeäksi.

– Jos sodassa annetaan käsky ”valloittakaa kaupunki”, niin käskyn toteuttajilla tulee olla oikeus saada myös selkeät ohjeet siitä, miten se tapahtuu. Hiippakunnallisen tavoiteohjelman tulee samalla tavoin selkeästi käskä meitä toimimaan yhteisten päämäärien

saavuttamiseksi, valisti kirkkoherra **Viatcheslav Skopets** Lapin seurakunnasta.

Hiippakuntaneuvosto asetti erillisen työryhmän jatkamaan Oulun hiippakunnan tavoiteohjelman laatimista tulevaisuusseminaarini evästämällä näkökohdilla. Jatkotyöryhmään kuuluivat Metropolittain **Panteleimon**, isä **Andreas Larikka**, hiippakuntasihteeri **Johannes Mäntymäki** ja Oulun kaupungin sisäisen tarkastuksen, tarkastuspäällikkö **Rauni Väänänen-Sainio**.

Työryhmä esitteli pari kuukautta myöhemmin evästysten pohjalta tehdyn materiaalin uudelleen hiippakuntaneuvostolle. Uusi luonnos hyväksyttiin hiippakunnan suojelupyhän Trifon Petsamolaisen muistopäivänä 15.12.2011. Hyväksytty strategia on luetavissa Oulun hiippakunnan kotisivuilla.

– Sovellettu tavoiteohjelma on erinomainen työkalu seurakuntien papeille ja luottamushenkilöille. Se ilmaisee hiippakuntamme seurakuntien yhteistä tahtotilaa siitä, millaisin askelmerkein lähivuosina seurakuntien elämää pyritään

kehittämään. Nyt kun asiat on pantu paperille niin alkaa kilvoitus kohti asetettuja päämääriä. Ne muodostavat seurakuntien luottamusmiehillä selkeän haasteen olla luomassa jopa kokonaan uusia ajankäytön toimintamalleja kentälle, sanoo hiippakuntasihteeri **Johannes Mäntymäki**.

Oulun hiippakunta on perustettu vuonna 1980. Jäseniä on noin 7000. Pitkät välimatkat ja kirkon jäsenistön maantieteellinen pirstaleisuus luovat seurakuntatyön arkeen ekonomisia ja toiminnallisia haasteita.

Paimen Sanomat

Oulun ortodoksinen hiippakuntaneuvosto 2012-2015

Hiippakuntaneuvosto on hiippakuntahallinnon toimielin, jonka tehtävänä on metropoliittain apuna suunnitella ja koordinoita hiippakunnan ja sen seurakuntien hallintoa ja toimintaa. Tavoitteena on edistää kirkon ja seurakuntien tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa. Tähän tehtäväänsä edellinen hiippakuntaneuvosto jätti uuden hiippakuntaa koskevan strategian. Hiippakuntaneuvoston toiminta on lakisäätöistä. Siinä on mukana kustakin seurakunnasta seurakunnan kirkkoherra ja yksi luottamushenkilöiden edustaja, jolla on henkilökohtainen varajäsen. Hiippakuntaneuvoston toimikausi noudattelee lain määrittelemää seurakunnanvaltuuston neljän kalenterivuoden jaksoa. Seurakunnilla on oikeus tehdä aloitteita hiippakuntaneuvostolle. Uusi kokoonpano on järjestyksessään kolmas lakisäätöinen hiippakuntaneuvosto. Sen järjestäytymiskokous on Rovaniemellä 21.4.2012. Siinä yh-

teydessä hiippakuntaneuvosto asettaa itselleen hallituksen, jonka tehtävänä on jatkossa valmistella neuvoston kokoukset, sekä käytännössä toteuttaa ja valvoa neuvoston päätösten toteutumista. Aloittavan hiippakuntaneuvoston kokoonpano on seuraava.

Kajaanin seurakunta, varsinainen jäsen **Leena Konttinen**, varajäsen **Jyrki Säppi**
Oulun seurakunta, varsinainen jäsen **Taneli Peltoniemi**, varajäsen **Leila Ristiluoma-Tirilä**
Lapin seurakunta, varsinainen jäsen **Pia-Kaisa Tuukkanen**, varajäsen **Ville Bogdanoff**
Vaasan seurakunta, varsinainen jäsen **Jaana Welling**, varajäsen **Leena-Maija Sandvik**
Kiuruveden seurakunta, varsinainen jäsen **Irina Trifonova**, varajäsen **Marja-Leena Maksimainen**

Paimen Sanomat

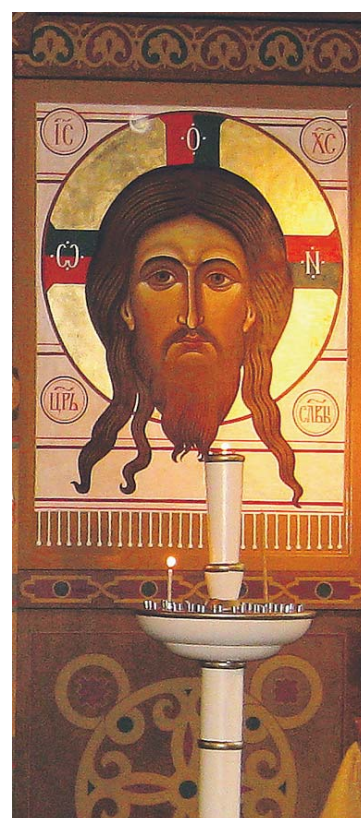
Hiippakunnan teemavuodet 2012-2014

TIE KIRKKOON

Oulun ortodoksinen hiippakuntaneuvosto on hyväksynyt vuosien 2012-2014 ajaksi seurakuntaelämää ohjaavaksi teemaksi aiheen: ”Tie kirkkoon”.

Teemavuosien tarkoituksena on kiinnittää huomiota muun muassa ulko- ja sisälähetyksen, kirkollisen opettamisen, yhteisöllisyyden ja kirkon tutuksi tekemiseen liittyviä aiheita.

Paimen Sanomat

Ivalon Pyhän Nikolaoksen muistolle pyhitetyt kirkon ikonostaasissa on käsittätehty Kristus-ikoni, jonka kantakuvana on Mandylyon (kts. s. 6). Kuva: Johannes Mäntymäki.

Ekumeniaa Pohjanmaalla

Ekumeenisella rukousviikolla Vetelin luterilaisessa seurakuntasalissa toimitettiin ortodoksinen rukouspalvelus ja luterilainen hetkipalvelus 22.1.2012.

Vetelin ja Halsuan luterilaisen seurakunnan kirkkoherrat Vesa Parpala ja Jouko Heikkinen, sekä Pohjanmaan alueen ortodoksinen matkapappi, isä Aleksej Sjöberg pitivät alustuksen kuvien kirkollisesta käytöstä.

Kuva – silta ekumeniaan

Isä Aleksej Sjöbergin mukaan kuvien ymmärrys ja kirkollinen käyttö on alue, jossa ekumeenisesti on saatu paljon aikaan viime vuosina. Aikaisemmin ekumeeninen keskustelu kuvista oli hankalaa.

– Ikonista on tullut ortodoksien logo ja muut osaavat yhdistää ikonin ortodoksisuuteen. Kristillinen kuva ei kuulu ainoastaan ortodokseille, Sjöberg muistuttaa.

Ikonin tarkoittaa Kirkon rukous- ja jumalanpalveluselämässä käytettyä kuvaa. Niiden avulla kuvataan pyhyttä. Ikonin myös itsessään on pyhä. Muistamme Vanhan testamentin kuvakiellon: ”Älä tee itsellesi Jumalan kuvaa”. Sama Jumala käski kuitenkin koristella liitonarkun kerubinkuvilla. Kirkkoisä Johannes Damaskolaiselta löytyy kolme perustetta ikonin käytölle. Ikonin kunnioitettaessa tavoitellaan kuvattua alkulähdettä, emme itse kuvaa. Toisekseen ikoniteologia on yhteydessä Jumalan ihmiseksi tulemiseen. Jokainen ikoni, aiheesta riippumatta, julistaa Kristuksen lihaksituloa, joulun sanomaa. Viimeisenä tulee erottaa palvonta ja kunnioittaminen. Ortodoksisessa perinteessä palvonta kuuluu vain Pyhälle Kolminaisuudelle. Ikoneita ja pyhiä ihmisiä kunnioitetaan.

– Pyhyttä voi olla läsnä myös materiassa. Kirkon vanhan ajatuksen mukaan Kristus pyhitti kaiken, johon Hän koski. (Esimerkiksi Kristuksen risti.) Jumala on piiloutunut luomakuntaan, eivätkä monet Häntä löydä, Sjöberg pohtii.

Ekumeenisen rukousviikko oli Pohjanmaan alueella vireä. Kokkolan luterilainen seurakunta, Tampereen Pyhän Ristin katolinen seurakunta ja Vaasan ortodoksinen seurakunta järjestivät yhteisen tapahtuman Kokkolassa 18.1.2012. Ekumeeninen tapahtuma alkoi ortodoksisella ehtoopalveluksella Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuoneessa. Kuvassa ekumeenisen tapahtuman väki on siirtymässä ristisaatossa tsasounasta Kokkolan luterilaiseen kirkkoon. Luterilaisen iltavesperin jälkeen kirkon kryptassa kuultiin teekupposen äärellä alustuksia psalmien käytöstä eri kirkkojen perinteissä. Kuva: Taina Lamminen.

Ikonin voidaan pitää myös ”ikkunana pyhyteen”. Sen avulla Jumalan kasvot voidaan paljastaa luomakunnassa. Ikonin maalaaminen itsessään on rukousta. Ikonimaalauspiireissä niin luterilaiset, ortodoksit kuin vapaakirkolliset voivat yhdessä etsiä Jumalan kasvot ja rukouksessa. Jumalan kasvot kirkastavat meidät ja näin voimme yhdessä kasvaa yhteyteen. Ikonin pyhyys, näkeminen ja maalaaminen voisivat olla hyvää ekumeniaa, toteaa isä Aleksej.

Kuva – tie Kristuksen rakkauteen

Halsuan luterilaisen seurakunnan kirkkoherra Jouko Heikkisen mukaan luterilaisessa perinteessä on kuvan merkitys löydetty uudelleen. 1700-luvun valistuksen aikakaudella hyväksyttiin se, mikä oli järkevää, myös kirkollisesti. Kuvassa oli liikaa selittämätöntä, mikä heikensi kuvan asemaa teologiassa.

– Luther nosti kuvan merkitystä esille. Hänen mukaansa ne muistuttavat Jumalan hyvydestä, koskettavat tunteita ja opettavat. Kuvattu kohde on läsnä kuvassa, Jumala katsoo kuvan kautta meitä. Katsottaessa Kristuksen kuvaa tullaan osalliseksi Kristuksen rakkautesta. Tällöin kuva on samankaltainen sakramentin kanssa, Heikkinen toteaa.

Kuva muokkaa ihmistä

Vetelin luterilaisen seurakunnan kirkkoherra Vesa Parpalan mukaan modernia elämää hallitsee ”kuvatulva”. Ei ole sama, mitä katsotaan, koska kuvat vaikuttavat ihmiseen. Ulkoisesta kuvasta siirtyy joltain ihmisen sisimpään ja se alkaa muokata ihmistä sisältönsä kautta.

– Hartauselämässä kuva auttaa keskittymään. Se auttaa irrottautumaan omista ongelmista ja kääntymään Vapahtajan puoleen. Kotialttarin rakentaminen on yksi tapa elää kristillistä uskoa todeksi, näin usko näkyy myös kotona, kirkkoherra Parpala toteaa.

Marita Sjöberg

Rio Bravo Oulu
oulu@riobravo.fi
Kirkkokatu 55

Rio Bravo Zeppelin
zeppelin@riobravo.fi
Kauppakeskus Zeppelin

www.riobravo.fi

Tervetuloa pikalomalle kreikkaan

Oulu: crecian@crecian.fi
kirkkokatu 55

Zeppelin: zeppelin@crecian.fi
Kauppakeskus Zeppelin

www.crecian.fi

Pohjoisen hiljaista yhteyttä

Ekumeeniset retriitit eli paastonajan seminaarit

Oulun hiippakunnissa 1987-2010

Oulun ekumenia on käsite, joka tunnetaan kaikkialla Suomessa. Yhtenä tärkeänä piirteenä pohjoisen ekumeniassa ovat olleet teologiset seminaarit, joita on pidetty jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan piispojen johdolla.

Seminaarien taustalla on luterilais-ortodoksinen ”työseminaari”, johon metropoliitta **Leo** ja piispa **Olavi Rimpiläinen** kutsuivat hiippakuntiansa pappeja keväällä 1987. Työseminaari pidettiin Kiimingin Suvelassa 8.-9.9.1987. Kahden päivän aikana käytiin läpi ekumenian iloja ja suruja pohjoisessa Suomessa. Yhdessä mietittiin myös, miten yhteistä elämää voitaisiin edistää. Yhtenä ehdotuksena tuli esille ajatus siitä, että kokoonnuttaisiin hiljaisuuden retriittiin, jossa voitaisiin opetella kummankin kirkon liturgista elämää sekä vahvistaa keskinäistä tuntemista ja yhteyttä. Ehdotus sai jakamattoman kannatuksen ja tätä tarkoitusta varten nimettiin työryhmä. Siihen valittiin ortodoksiselta taholta kirkkoherra **Olavi Matsi** ja yli diakoni **Tapani Leisto** (sittemmin Menschakoff). Luterilaista hiippakuntaa edustivat pääsihteeri **Keijo Nissilä** ja Tuuran seurakunnan kappalainen **Veijo Koivula**.

Luostarielämän säännöt ohjenuorana

Ensimmäinen paastonajan ekumeeninen retriitti pidettiin 21.-23.2.1989 Rukualla Oulun ev.-lut. seurakuntien kurssikeskuksessa. Päivien aiheeksi työryhmä oli valinnut teeman Hiljaisuus ja rukous. Ohjelma oli suunniteltu nimenomaan hiljaisuuden retriitiksi sillä ajatuksella, että keskustelua käytäisiin vain alustusten yhteydessä. Seminaarin ensimmäisen päivän iltana todettiin kuitenkin, että täysi hiljaisuus ei onnistunut aivan luontevalla tavalla. Niinpä päätettiin muuttaa hieman toimintasuunnitelmaa ja avartaa käsitystä hiljaisuudesta. Sovittiin, että hiljaisuutta noudatetaan yhteisten aterioiden aikana, jolloin joku osallistujista lukee

ääneen hengellistä kirjallisuutta. Muina aikoina puhuminen oli luvallista, joskin myös yksinäisyyden rauhaan hakeutumista pidettiin mahdollisena ja suotavana.

Paavin Suomen vierailun vaikutus

Seuraava retriitti pidettiin jo samana vuonna, 29.-30.11.1989 Rukualla; aiheena oli paavin virka. Jo edellisessä seminaarissa oli esitetty toivomus, että seminaari laajennettaisiin käsittämään myös katolinen hiippakunta, ja aihekin valittiin sen mukaisesti. Aihe oli myös ajankohtainen, kun Paavi **Johannes Paavali II** oli vierailut Suomessa saman vuoden kesäkuussa. Seminaaria johti siis kolme piispaa, kun metropoliitta Leon ja piispa Olavin rinnalla oli myös Helsingin katolinen piispa **Paul Verschuren**.

Seuraava retriitti jouduttiin lykkäämään alkuperäisistä suunnitelmista hieman myöhemmäksi, ja se pidettiin 18.-20.3.1992 Rukualla. Tämän seminaarin aiheena oli Paasto. Ekumeenisista retriiteistä alettiin virallisesti käyttää nimitystä Paastonajan ekumeeninen seminaari, kun arveltiin että varsinkin luterilaisissa seurakunnissa pappien olisi helpompaa tällä nimikkeellä saada tapahtuma mukaan koulutusohjelmiin. Tästä eteenpäin seminaarien historia jatkui hyvin säännöllisesti kahden vuoden välein.

Vuoden 1994 seminaari pidettiin 22.-24.3.1994 Rukualla; aiheena oli Kärsimyksen teologia. Seuraava seminaari pidettiin 13.-15.3.1996 Karjalahden ekumeenisessa keskuksessa Haapajärvellä. Aiheena oli Kuvan teologia, ja siitä alustivat professori **Jouko Martikainen** sekä isä **Pentti Hakkarainen**.

Sanan, sielunhoidon ja tradition äärellä

Oulun ortodoksisessa hiippakunnassa tapahtui piispanvaihdos, ja niinpä ortodoksista papistoa johti metropoliitta **Ambrosius**, kun kokoonnut-

Kuvassa on vuoden 2012 ekumeenisen paastoseminaariin osallistujia. Edestä vasemmalta: khra **Donbosco Oulun katolinen srk**, rovasti **Veijo Koivula Oulun ev.lut.rekisterinjohtaja**, khra **Antero Petsalo Kiuruveden ort.seurakunta**, rovasti **Rauno Pietarinen Lapin ort. matkapappi**, khra **Andreas Larikka Kajaanin ort.seurakunta**.

Keskimmäinen rivi vas. nuorisotyönohjaaja **Timo Ylitalo Taivalkosken ev.lut.srk**, Pohjanmaan ort. matkakanttori **Marita Sjöberg**, Lapin ort. matkakanttori **Erkki Lumisalmi**, kanttori **Jenni Hakkarainen Vaasan ort.srk**, khra **Marko Patronen Oulun ort.srk**, khra **Viatcheslav Skopets Lapin ort.srk**.

Takarivi vas. khra **Yrjö Haapala Keminmaan ev.lut.srk**, kanttori **Kai Tulehmo Lapin ort.srk**, khra **Tapani Ruotsalainen Iin ev.lut.srk**, khra **Tuomo Jukkola Lohtajan ev.lut.srk**, rovasti **Kauko Ivanoff Kajaanin ort.srk**, maallikkoaktiivi **Risto Hämeenkorpi Oulun kat.srk**, hiippakuntadekaani **Niilo Pesonen Oulun ev.lut. tuomiokapituli**, Pohjanmaan ort. matkapappi **Aleksej Sjöberg**, rovasti **Kauko Makkonen Kiuruveden ort. seurakunta**, rovasti **Matti Porkka Oulun ort.srk**, khra **Kari Tirola Haapajärven ev.lut.srk**, hiippakuntasihteeri **Saija Kronqvist Oulun ev.lut.tuomiokapituli**.

Kuvassa ei ole kaikkia seminaariin osallistujia. Osa karkasi paikalta ennen kuvauksen aloittamista. Kuva: **Johannes Mäntymäki**

tiin seuraavaan seminaariin. Se pidettiin 3.-5.2.1998 Rukualla. Seminaarin aiheena oli Jumalanpalveluksen teologia. Parin vuoden päästä oltiin taas koolla Rukualla, kun 22.-24.3.2000 pidetyn seminaarin teemana oli Ihmiskuva ja sielunhoito. Luterilaisessa hiippakunnassa oli piispa vaihtunut vuodenvaihteessa, ja niinpä tässä seminaarissa oli mukana piispa **Samuel Salmi**. Seuraavaan seminaariin mennessä metropoliitta **Ambrosius** oli jo siirtynyt Helsingin metropoliitaksi, mutta hän tuli kuitenkin johtamaan ortodoksista papistoa seminaariin, joka pidettiin 26.-28.2.2002 Rukualla. Piispa **Josef Wrobel** osallistui myös seminaariin. Päivien teemana oli Kriisissä olevan ihmisen kohtaaminen.

Vuoden 2004 seminaari pidettiin 9.-11.3. Rukualla. Aiheeksi oli valittu Kirkko ja hengellinen kasvu. Metropo-

liitta **Panteleimon** oli ensimmäistä kertaa seminaaria johtamassa. Mukana olivat myös piispa **Josef Wrobel** ja piispa **Samuel Salmi**. Seuraava seminaari pidettiin 14.-16.3.2006, paikkana oli Kajaanin ev.-lut. seurakunnan leirikeskus Joutenlampi. Aiheena oli Maria. Seminaarin johtivat Piispa **Samuel** ja metropoliitta **Panteleimon**, katolisen alustuksen piti yleisvikaari, monsignore **Marino Trevisini**.

Seuraava seminaari pidettiin 19.-21.2.2008 Uuden-Valamon luostarissa. Aiheeksi oli valittu Luostari- ja yhteisöelämä. Piispa **Samuel** ja Metropoliitta **Panteleimon** johtivat seminaaria, katolisen alustuksen piti hiippakunnan kansleri isä **Wieslaw Swiech**.

Oulun hiippakuntien ekumeenisten seminaarien perinne jatkui 23.-25.2.2010 Rukualla. Aiheena oli Kaste. Piispoista

mukana olivat metropoliitta **Panteleimon** ja piispa **Teemu Sippo**. Piispa **Samuel Salmi** oli estynyt, hänen alustuksensa luki hiippakuntasihteeri **Kari Tirola**.

Oulun hiippakuntien ekumeenisten seminaarien historian tuorein seminaari pidettiin tämän vuoden keväällä 28.2.-1.3.2012 Uuden-Valamon luostarissa. Tapaamisen teemana oli Jumalan Sana liturgian ja julistuksen ankkurina. Alustuksista vastasivat Haapajärven kirkkoherra **Kari Tirola**, Lapin matkapappi isä **Rauno Pietarinen** ja isä **Donbosco Thomas** katolisesta kirkosta. Viimeisenä seminaaripäivänä tutustuttiin Joensuuun Ortodoksiseen kulttuurikeskukseen ja Itä-Suomen yliopiston Teologian osastoon.

Rovasti **Veijo Koivula Oulun evankelis-luterilaisten seurakuntien keskusrekisterin johtaja**

Hiippakuntautisia kuvina

Petsamon luostaria jälleenrakennetaan historialliselle paikalleen Petsamoon. Kirkko vihittäneen tänä vuonna. Kuva: Matti Hyvönen.

Hiippakunnan piispa toimitti 11.3.2012, Ristinkumartamisen sunnuntaina, Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkossa jumalanpalveluksen. Liturgian aikana hän vihki seurakunnan kanslianhoitajan, Reijo Marjomaan lukijaksi. Samalla hän siunasi uudet luottamushenkilöt tehtävänsä. Kuva: Raakel Marjomaa.

Oulun seurakunnan valitsemat luottamusmiehet siunattiin sunnuntaina 22.1.2012 liturgian yhteydessä tehtävänsä. Kuva: Johannes Mäntymäki.

Sunnuntai 22.1.2012 Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö järjesti toimintansa tukemiseen klassisen musiikin konsertin. Kuvassa pianoa soittaa Kiril Kozlovsky ja laulaja on Terttu Iso-Oja. Mukana oli myös klarinetisti Markus Kaarto. Illan ohjelma koostui Franz Schubertin ja Robert Schumannin sävellyksistä. Harvinaislaatuinen konsertti sai kuulijoiltaan runsaasti kiitosta. Kuva: Johannes Mäntymäki.

Ortodoksisuuden sunnuntaina 26.2.2012 isä Andreas Petsalo toimitti rukoushetki liturgian jälkeen Nivalan Karvoskylällä, Kristuksen kirkastumisen kirkossa. Oikealla ponomarina Jarmo Pylkkönen. Kuva: Katja Mikhailova.

Oulun ortodoksisen seurakunnan papit ja kanttorit Uuden Valamon luostarissa 28.2.2012. Metropolia Panteleimonin molemmilla puolilla on seurakuntien kanttoreita. Oikealta: Helena Matsi ja Laura Aho Oulusta, Jenni Hakkarainen Vaasasta ja Pohjanmaan matkakanttori Marita Sjöberg.

Keskimmäinen rivi oikealta, Oulun papit: rovasti Matti Porkka, kirkkoherra Marko Patronen, toinen pappi Lars Ahlbäck. Lapin kanttori Kai Tulehmo ja Lapin matkakanttori Erkki Lumisalmi. Kiuruveden kirkkoherra Antero Petsalo, Kajaanin toinen pappi Kauko Ivanoff, sekä Lapin kirkkoherra Viatcheslav Skopets.

Ylärivi oikealta: rovasti Kauko Makkonen, Vaasan kirkkoherra Matti Wallgrèn, Pohjanmaan matkapappi Aleksej Sjöberg ja Kajaanin kirkkoherra Andreas Larikka.

Kuva: Johannes Mäntymäki.

Oulun seurakunnan senioreiden virkistystapahtuma järjestettiin Kemissä 12.-14.3.2012. Ryhmäkuva Kemin lumilinnan ekumeenisesta kappelista. Kuva: Petri Aho

Seurakuntien toimintakalenteri

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741, sähköposti: oulu@ort.fi Kirkkoherranvirasto avoinna arkisin klo 9-12, 044 511 5741.

Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä, p. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15), keskusrekisteri@ort.fi

kirkkoherra Marko Patonen, p. 044 5115 742
2. pappi Lars Ahlbäck, p. 044 5115 746
kanttori Laura Aho, p. 044 5115 743
2. kanttori Helena Matsi, p. 044 5115 748
nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho, p. 044 5115 5744
katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 5115 745

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali
Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

La 31.3. klo 10 liturgia, Lasaruksen lauantai
La 31.3. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus
Su 1.4. klo 10 liturgia, palmusunnuntai
Ke 4.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
To 5.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 6.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 6.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
Pe 6.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto
La 7.4. klo 9 suuren lauantain ehtoopalvelus ja

liturgia
La 7.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus
La 7.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
Su 8.4. klo 1 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen
Su 8.4. klo 16 suuri ehtoopalvelus
Ma 9.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen
Ke 11.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus
la 14.4. klo 18 vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
ke 18.4. klo 18 ehtoopalvelus
La 21.4. klo 18 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia
Ke 25.4. klo 18 ehtoopalvelus
La 28.4. klo 18 vigilia
Su 29.4. klo 10 liturgia
Ke 2.5. klo 9 liturgia ja pieni vedenpyhitys, pääsiäisen keskijuhla
Ke 2.5. klo 18 ehtoopalvelus
La 5.5. klo 18 ehtoopalvelus, arkkipiispa Leo
Su 6.5. klo 10 liturgia, arkkipiispa Leo
Ke 9.5. klo 9 liturgia, p. Nikolaoksen päivä
Ke 9.5. klo 18 ehtoopalvelus
La 12.5. klo 18 vigilia
Su 13.5. klo 10 liturgia
Ke 16.5. klo 9 liturgia, pääsiäisen päätösjuhla
Ke 16.5. klo 18 vigilia
To 17.5. klo 10 liturgia, Kristuksen taivaaseen astuminen
Su 20.5. klo 10 liturgia
Ke 23.5. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 25.5. klo 18 muistopalvelus, Oulujoen hautausmaa
La 26.5. klo 18 vigilia, metropoliitta Panteleimon
Su 27.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, metropoliitta Panteleimon, helluntai
Ma 28.5. klo 9 liturgia, Pyhän Hengen päivä

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone
Kärpöntie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

Ti 3.4. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
la 19.5. klo 18 suuri ehtoopalvelus
su 20.5. klo 10 liturgia

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

ma 2.4. ennen pyhitettyjen lahjojen liturgia
La 5.5. klo 9 liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6058

La 31.3. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus
Su 1.4. klo 10 liturgia, palmusunnuntai
Ke 4.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
To 5.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 6.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
Pe 6.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto
La 7.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus
La 7.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
Su 8.4. klo 1 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen
su 6.5. klo 14 akatistos
la 12.5. klo 18 vigilia
su 13.5. klo 10 liturgia
La 26.5. klo 9 yleinen panihida (sielujen lauantai)

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044
La 31.3. klo 10 liturgia, Lasaruksen lauantai

Pe 6.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
La 7.4. klo 9 suuri ehtoopalvelus ja liturgia
la 5.5. klo 18 vigilia
su 6.5. klo 10 liturgia
su 13.5. klo 14 akatistos
ke 16.5. klo 18 vigilia
to 17.5. klo 10 liturgia, Herran taivaaseen astuminen, helatorstai
La 2.6. klo 18 vigilia
Su 3.6. klo 10 liturgia

VIHANTI

Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuone
Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

Ma 2.4. klo 17 ennenpyhitettyjen lahjain liturgia
Pe 6.4. klo 13 ehtoopalvelus, suuri perjantai
La 12.5. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys

RAAHE

Jumalansynnyttäjän temppeleinkäymisen rukoushuone
Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. 08-223 8316

Ti 3.4. klo 17 ennenpyhitettyjen lahjain liturgia
Pe 6.4. klo 17 Aamupalvelus
Su 15.4. klo 10 liturgia

KUUSAMO

Ev. lut. seurakuntatalon takkahuone
(kirkon lähellä)

La 21.4. klo 11 liturgia

Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu

Lucas Alexander Agava, Oulu
Eelis Santeri Salonen, Utajärvi

Herra vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Reijo Kalervo Einari Kinnunen ja Anna Helena Hynninen, Oulu
Mika Antero Koskela ja

Katja Maria Peltonen, Tornio
Timo Juhani Perhovaara ja Natalia Perhovaara, Kemi
Petri Mikael Siromaa ja Maarit Hannele Niemelä, Kuusamo
Tuomo Olavi Mathlin ja Sanna Leena Hoikkala, Kempele

Ikuinen muisto

Olavi Johannes Dianoff 65 v.
Eudokia Hintikka 90 v.
Haukipudas
Klaudia Homila 91 v.
Muhos
Aleksanteri Karvali 84 v.
Siikalatva
Vladimir Kavasvuo 86 v.
Kemi
Raili Orvokki Kiviharju 62 v. Kemi
Viktor Klytseroff 82 v.
Juuso-Emil Filippus Kräkin, 20 v. Tornio
Sylvi Mustikka 75 v. Utajärvi
Yrjö Erkki Myllyselkä 70 v. Muhos
Vasili Onniselkä 86 v. Muhos
Jorma Olavi Johannes Riikonen 72 v. Kemi

Tervetuloa seurakuntaan

Joonas Benjami Hiljanen, Oulu
Helena Tuulikki Katajamaa, Tornio
Aki Johan Kossi, Oulu
Heikki Pentti Kullervo Kukkonen, Oulu
Maire Kristiina Kuusisto, Tornio
Irja Tuulikki Laissaoui, Utajärvi
Arto Johannes Miinin, Oulainen
Minnamaria Paavilainen, Oulu
Nicolaos Panagopoulos, Oulu
Misca Tapani Pirinen, Kemi
Helena ja Hilikka Sinikka Rovio, Utajärvi
Terttu Annikki Sandholm-Tapio, Kempele
Otto Egor Selehov, Oulu
Marjatta Sinisalo, Siikajoki
Niina Maarit Sirkka, Oulu
Jussi Antero Sumiloff, Oulu
Päivi Hannele ja Raisa Ka-

Seurakuntien toimintakalenteri

tariina Tuuttila, Tyrnävä
Saul Jegor Andrei Viirimaa,
Kempele
Sami Hannes Tapio Väyrynen,
Muhos

KAJAANIN SEURAKUNTA

Väinämöisenkatu 29,
87100 Kajaani

Kirkkoherranvirasto on
avoinna ti, to ja pe klo 9-12
ja 13-15 puh. (08) 633 030
Virkatodistusten tilaukset
puh. 0206 100 203 (ma-pe
klo 9-15) tai keskusrekisteri@ort.fi

Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani Olemme nyt myös [facebookissa](https://www.facebook.com/ort.fi/kajaani)

Kirkkoherra Andreas Larikka p. (08) 633 0310 tai 045 116 7766
Rovasti Kauko Ivanoff p. 0400 275 111
Kanttorin tehtävien hoitaja Hannakaisa Mönttinen p. 045 873 6889
Kanslianhoitaja Reijo Marjomaa p.(08) 633 030 tai 040 848 5380

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17
Isännöitsijä
Markku Mustonen
p.0503847222

La 31.3. klo 18 vigilia
Su 1.4. klo 10 liturgia
Ke 4.4. klo 10 paastoliturgia, metropoliitta Panteleimon
To 5.4. klo 18 liturgia
Pe 6.4. klo 9 aamupalvelus
Pe 6.4. klo 13 ehtoopalvelus
Pe 6.4. klo 18 aamupalvelus
La 7.4. klo 10 liturgia
La 7.4. klo 23.30 puoliyön-

palvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Ma 9.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto
La 5.5. klo 18 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia
Su 13.5. klo 10 liturgia
La 26.5. klo 18 vigilia
Su 27.5. klo 10 liturgia

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko

Rauhantie 13
Isännöitsijä
Vappu Korhonen
p. (08) 6661811

La 14.4. klo 18 vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
La 19.5. klo 18 vigilia
Su 20.5. klo 10 liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko

Koulukatu 47
Isännöitsijä
Martti Palviainen
p. 040 7266352

La 31.3. klo 18 ehtoopalvelus
To 5.4. klo 18 liturgia
Pe 6.4. klo 14 ehtoopalvelus
La 14.4. klo 18 ehtoopalvelus
Su 15.4. klo 10 liturgia
La 28.4. klo 18 ehtoopalvelus
Su 29.4. klo 10 liturgia, metropoliitta Panteleimon
La 5.5. klo 18 ehtoopalvelus
La 12.5. klo 18 ehtoopalvelus
Su 13.5. klo 10 liturgia
La 19.5. klo 18 ehtoopalvelus
La 26.5. klo 18 ehtoopalvelus
Su 27.5. klo 10 liturgia

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone

Keskuskatu 1
Isännöitsijä Matti Vainio
puh. 050 4622129

Su 22.4. klo 10 liturgia
Su 20.5. klo 10 liturgia

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone

Kuivajärventie 196
KUIVAJÄRVI

Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284711

Su 1.4. klo 10 liturgia
Su 6.5. klo 10 liturgia

Kristukseen kastettu

Sara Eliisa Lämpsä
Elsa Sylvi Sinaida Karppinen
Alisa Maria Sofia Rakutina
Moona-Sofia Susanna Patrikainen
Henrika Carmen Josefina Hyvärinen
Alina Aurora Alexandra Sumiloff

Tervetuloa seurakuntaan

Aira Karhapää
Petri Samuli Niskanen
Eva Eremina

Ikuinen muisto

Taisto Johannes Kärki 64 v.
Helmi Tikkenen 87 v.
Klaudia Levy 91 v.
Toini Elisabet Peksujeff 76 v.
Raili Kaarina Westerinen 56 v.
Matti Lipponen 73 v.
Paavo Miinin 77 v.
Johannes Jouko Sorsa 82 v.
Toivo Martti Ohvanainen 77 v.
Yrjö Koivu 89 v.
Aino Elvi Karjalainen 79 v.
Eero Vilho Aleks Olshin 47 v.
Aleksanteri Makkonen 86 v.
Helmi Lauronen 88 v.
Tero Karhunen 80 v.

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 KIURUVESI p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 KIURUVESI.

Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Isä Anteron sielunhoitotunnit kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Seurakuntaan muuttanut pappi, rovasti Kauko Makkonen, Ylilestintie 346, 85900 REISJÄRVI.
Gsm 040 967 5505, e-mail: kauko.makkonen@ort.fi

Virkatodistukset tulee tilata Ortodoksinen kirkon keskusrekisteristä, ma - pe klo 9 - 15, puh. 0206 100 203, e-mail: keskusrekisteri@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kiuruvesi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Niemistenkatu 6
Isännöitsijä
Aune Lipitsäinen
puh. 050 919 5973

Ke 28.3. klo 16 Katumuksen sakramentti, klo 17 Sairaanvoitelun sakramentti ja klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
La 31.3. klo 18 Juhlavigilia, virboi, virpovitsojen siunaus
Su 1.4. klo 10 Liturgia, palvelukset toim. MP Panteleimon, seurakunnan

luottamushenkilöiden siunaus tehtäviinsä, Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai,
To 5.4. klo 18 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia, Pyhän ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 6.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, Suuri Perjantai, Hautauskuva kannetaan keskelle kirkkoa, Kristuksen ristiltä oton muisto, klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelu. Kristuksen hautauskuva kannetaan kirkon ympäri.
La 7.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia, Suuri lauantai
La 7.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, kirkon kierto ristisaatossa, aamupalvelus ja liturgia, pääsiäisyö, palvelusten jälkeen pääsiäisen pasha kahvitarjoilu srk-salissa. Tervetuloa!

KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA! – TOTISESTI NOUSI!

Su 8.4. klo 16 Pääsiäisen suuri ehtoopalvelus
Ke 11.4. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, kirkon kiertäminen ristisaatossa, lasten pääsiäinen, koululaisjumalanpalvelus, kaikki seurakuntalaiset ovat tervetulleita palveluksiin
Su 29.4. klo 10 Liturgia
Su 13.5. klo 10 Liturgia ja äitienpäivän rukouspalvelus, kirkkokahvit srk-salissa
Ke 16.5. klo 18 Juhlavigilia
To 17.5. klo 10 Liturgia, Herran taivaaseen astuminen, Helatorstai
La 26.5. klo 18 Juhlavigilia
Su 27.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä, Helluntai

Muut tilaisuudet

Ti 27.3. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa, virpovitsojen tekoa
To 29.3. klo 17 Ikonipiiri ikonimaalaushuoneessa ja tuohuskerho lapsille ja nuorille srk-salissa
To 12.4. klo 17 Ikonipiiri ikonimaalaushuoneessa ja tuohuskerho lapsille ja nuorille srk-salissa.

Seurakuntien toimintakalenteri

Ti 17.4. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
Ke 18.4. klo 17:30 Ortodoksiapiiri
To 19.4. klo 17 Ikonipiiri ikoimaalaushuoneessa
To 26.4. klo 17 Ikonipiiri ikonimaalaushuoneessa ja tuohuskerho lapsille ja nuorille srk-salissa.

KARVOSKYLÄ

Pyhän Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7

Isännöitsijä

Jarmo Pylkkönen

040 5706 936

Ke 4.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, suuri keskiviikko
La 7.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, kirkon kiertäminen ristisaatossa, aamupalvelus ja liturgia, Pääsiäisyön juhlahahvitarjoilu, KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA! – TOTI-SESTI NOUSI!

Su 15.4. klo 10 Liturgia
La 28.4. klo 17 Ehtoopalvelus

Su 27.5. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

Ti 24.4. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
La 28.4. klo 15 Samovaa-rikerho ja klo 17 Ehtoopalvelus
La 19.5. klo 15 Samovaa-rikerho

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone

Vesitornintie 15

Isännöitsijä

Marja-Leena Maksimainen

040 708 8751

Pe 30.3. klo 17 Katumuksen sakramentti ja klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
Pe 6.4. klo 10 12 Kärsimysevankeliumia, Suuri perjantai
Ti 17.4. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä, lounaalliset, palveluksen

jälkeen ruokailu Verkko-rannassa ja muistopalveluksia ja litanioita hautausmaalla, kaikki seurakunnan tiistaiseurat, seurakuntalaiset ja ystävät ovat tervetulleita palveluksiin muistelemaan omaisiaan.

La 5.5. klo 18 Vigilia
Su 20.5. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

Ti 17.4. klo 10 Vainajien muisto, lounaalliset, ruokailu Verkko-rannassa, muistopalveluksia hautausmaalla ja Pyhäjärven tiistaiseura

La 21.4. klo 10 Lastenkerho nuokkarin tiloissa, Asematie 4, ohjaajana Tatiana Trifonova

La 12.5. klo 10 Lastenkerho nuokkarin tiloissa, Asematie 4, ohjaajana Tatiana Trifonova

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän rukoushuone

Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen
044 545 4100

Ti 3.4. klo 17:30 Katumuksen sakramentti ja klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

Ma 9.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, II pääsiäispäivä

Ma 28.5. klo 10 Liturgia, II helluntaipäivä

Muut tilaisuudet

Kristukseen kastetut

Johannes Lauri Sakari
Ruhkala, Ylivieska

Ikuinen muisto

Tyyne Vähäaho, 89 v, Niivala

Veli Juhani Pöppönen, 60 v, Pyhäsalmi

Maire Hanneli Koski, 59 v, Kärsämäki

Jalmari Manu, 86 v, Kiuruvesi

Sylvi Pesonen, 85 v, Pyhäsalmi

Väinö Surkka, 84 v, Kiuruvesi

Harri Piironen, 76 v, Karvoskylä

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, koontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntasalissa joka toinen torstai klo 17. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa. Tervetuloa uudet maalarit mukaan toimintaan.

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallislehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

VAASAN SEURAKUNTA

Vaasan ortodoksinen seurakunta,
Koulukatu 45, 65100 Vaasa,
puh. 0206 100 495,
fax (06) 312 4063,
sähköposti: vaasa@ort.fi

Kanslia avoinna keskiviikkoina klo 13-16 (juhlapäivinä suljettu).

Kirkkoherra Matti Wallgrén,
puh. 0206 100 499, sähköposti: matti.wallgren@ort.fi
Kanttori Jenni Hakkarainen,
puh. 0206 100 497, sähköposti: jenni.hakkarainen@ort.fi
Matkapappi Aleksej Sjöberg,
puh. 0400 761 718.

Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä ma-pe klo 9-15, puh. 0206 100 203, faksi 0206 100 202, sähköposti: keskusrekisteri@ort.fi

VAASA

Vaasan Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarmintori

Vaasa

isännöitsijä Kari Leino
puh 040 874 4240

Suuri viikko ja Herran pääsiäinen

Ma 2.4. klo 9.00 S. maanantain aamupalvelus

Ti 3.4. klo 9.00 S. tiistain aamupalvelus

Ke 4.4. klo 9.00 S. keski-
viikon aamupalvelus

Ke 4.4. klo 18.00 Yleinen sairaanvoitelu

To 5.4. klo 9.00 S. torstain aamupalvelus

To 5.4. klo 18.00 S. torstain ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 6.4. klo 9.00 S. perjantain aamupalvelus ja 12 kärsimysevankeliumia

Pe 6.4. klo 14.00 S. perjantain ehtoopalvelus ja Kristuksen hautakuvan esiin-kantaminen

Pe 6.4. klo 17.00 S. lauantain aamupalvelus ja Kristuksen hautauspalvelus

La 7.4. klo 10.00 S. lauantain ehtoopalvelus ja liturgia

La 7.4. klo 23.30 Puoliyönpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia

Herran pääsiäinen Palveluksen toimittaa KP Oulun metropoliitta Panteleimon ja papisto. HUOM! Lähetys televisioidaan.

Ma 9.4. klo 10.00 Liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen

Ti 10.4. klo 10.00 Liturgia ja ristisaatto

Ke 18.4. klo 18.00 Ehtoopalvelus

Ke 25.4. klo 18.00 Ehtoopalvelus

Ke 2.5. klo 18.00 Ehtoopalvelus

La 5.5. klo 18.00 Vigilia

Su 6.5. klo 10.00 Liturgia, ristisaatto, vedenpyhitys. Tempelijuhla.

Ke 16.5. klo 18.00 Vigilia

To 17.5. klo 10.00 Liturgia, Kristuksen taivaaseen astumisen juhla

Su 27.5. klo 10.00 Liturgia ja polvirukoukset, Helluntai.

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone

Katariinankatu 3

Isännöitsijä Nadesda Kurki
p. 0400 998 883

To 5.4. klo 9.00 Suuren torstain ehtoopalvelus ja liturgia

To 5.4. klo 18.00 Suuren perjantain aamupalvelus, XII kärsimysevankeliumia

Ke 11.4. klo 10.00 Liturgia

Ti 17.4. klo 17.30 Ehtoopalvelus (maallikko)

Ti 24.4. klo 17.30 Ehtoopalvelus (maallikko)

Ti 8.5. klo 17.30 Ehtoopalvelus (maallikko)

Ti 15.5. klo 17.30 Ehtoopalvelus (maallikko)

Ti 22.5. klo 17.30 Ehtoopalvelus (maallikko)

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone

Narsinkatu 2

Ke 4.4. klo 17.00 Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia

La 7.4. klo 9.00 Suuren lauantain Ehtoopalvelus ja liturgia

Ma 9.4. klo 9.30 Aamupalvelus ja liturgia

Su 22.4. klo 10.00 Hetkipalvelus

Su 6.5. klo 10.00 Hetkipalvelus

Su 13.5. klo 10.00 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim

Sarovilaisen rukoushuone Koulukatu 7

Su 29.4. klo 10.00 Liturgia

Su 20.5. klo 10.00 Liturgia

LAPVÄÄRTTI

Poranderin kotitasouna Peruksentie 247

Ma 9.4. klo 17.00 Pääsiäisen rukoushetki

Ma 21.5. klo 18.00 Luomakunnan akatistos

Seurakuntien toimintakalenteri

KAUHAJOKI

Ev.lut. seurakunnan virastotalon kokoushuone

Su 15.4. klo 10.00 Liturgia, Tuomaan sunnuntai

Ikuinen muisto

Mäki-Valtari Ida, 94v., Seinäjoki
Allinen Mikko, 75v., Kauhava
Makkonen Inkeri, 77v., Kauhava
Kuisti Laina, 85v., Lapua

Kristukseen kastetut

Kuuru Aleksis Nikolai, Seinäjoki
Jyrkönen Aino Sofia, Seinäjoki
Vuorenmaa Sanja Helvi Annele, Laihia
Rannanpää Elis Aleksis, Vaasa
Takala Juhani Matias, Ilmajoki
Yudin Aleksei
Yudin Anzelika
Yudin Arthur, Kokkola

Tervetuloa seurakuntaan:

Suomi Anna, Kokkola
Toroskainen Jenna, Seinäjoki
Lindfors Niklas, Vaasa
Yudina Veronika, Kokkola
Kivistö Pirkko, Kokkola
Storsved Alexander ja Tatiana, Vaasa
Shalguev Vladimir, Kokkola
Sudakova Julia, Kokkola
Weldemichael Azeb Kahsay, Vaasa
Hunde Abara Dibaba, Vaasa
Tsfay Askalu Gebrehiwet, Vaasa
Murum Niamin Asres, Vaasa
Gidey Asres Murus, Vaasa

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Katja Lösönen ja Mikko Lehtimäki, Vaasa

Tervetuloa seurakuntaan:

Suomi Anna, Kokkola
Toroskainen Jenna, Seinäjoki
Lindfors Niklas, Vaasa
Yudin Aleksej ja Artur, Yudina Anzelika, Kokkola

Kivistö Pirkko, Kokkola
Storsved Alexander ja Tatiana, Vaasa
Shalguev Vladimir, Kokkola
Sudakova Julia, Kokkola
Weldemichael Azeb Kahsay, Vaasa
Hunde Abara Dibaba, Vaasa

LAPIN SEURAKUNTA

Lapin ortodoksinen seurakunta,
Ounasvaarantie 16,
96400 Rovaniemi.
Puh. (016) 312 361
Sähköposti: lappi@ort.fi
Kanslia avoinna keskiviikkoina klo 10-13
Kanslian puhelinpäivystys ma-pe klo 9-15
Virkatodistustilaukset kirkon keskusrekisteristä ma-pe klo 9-15 puh. 0206 100 203 tai sähköpostitse: keskusrekisteri@ort.fi

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, puh. 0400 178 744
Kanttori Kai Tulehmo, puh. 044 358 1775
Matkapappi Rauno Pietarinen, puh. 050 309 9120
Matkakanttori Erkki Lumisalmi, puh. 0400 396 326
Uskonnonopettaja Olli Koskela, puh. 044 010 2844

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreuksen kirkko
Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä
Laura Katriina Aura
puh. 040 7597029

Ti 27.3. klo 18 Ehtoopalvelus, ekumeeninen ristisaatto
La 31.3. klo 18 Vigilia, virpovitsojen siunaaminen
Su 1.4. klo 10 Liturgia, palmusunnuntai
Ti 3.4. klo 18 Ennen pyhi-

tettyjen lahjain liturgia
Ke 4.4. klo 18 Yleinen sairaanvoitelu
To 5.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettaminen
Pe 6.4. klo 9 Aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
klo 14 Ehtoopalvelus, Kristuksen hautakuvan esiin kantaminen
klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautaamisen muisto

La 7.4 klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia
klo 23.30 Puoliyöpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, Herran pääsiäinen
Ma 9.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, lasten pääsiäinen

Ke 11.4. klo 10 Liturgia, koululaispalvelus
La 14.4. klo 18 Ehtoopalvelus

Su 15.4. klo 10 Hetkipalvelus
La 21.4. klo 18 Ehtoopalvelus, toimittaa metropoliitta Panteleimon
Su 22.4. klo 10 Liturgia, toimittaa metropoliitta Panteleimon
La 28.4. klo 18 Ehtoopalvelus

Su 29.4. klo 10 Hetkipalvelus
La 5.5. klo 18 Vigilia

Su 6.5. klo 10 Liturgia
La 12.5. klo 18 Vigilia
Su 13.5. klo 10 Liturgia
Ke 16.5. klo 18 Vigilia
To 17.5. klo 10 Liturgia, helatorstai

La 19.5. klo 18 Vigilia
Su 20.5. klo 10 Liturgia

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Rantatie 22
Isännöitsijä
Aulikki Lumisalmi
puh. (016) 661 657

2.4. Ma klo 18 paastoliturgia (Suuri maanantai)
3.4. Ti klo 9 aamupalvelus (Suuri tiistai)
4.4. Ke klo 9 aamupalvelus (Suuri keskiviikko)
5.4. To klo 9 aamupalvelus (Suuri torstai)
6.4. Pe klo 18.30 ehtoopalvelus (Kristuksen hautaku-

van esiin kantaminen)
7.4. La klo 9 aamupalvelus (Kristuksen hautaamispalvelus)

- klo 23.30 puoliyöpalvelus, aamupalvelus ja liturgia. Pyhä Pääsiäinen.

12.4. To klo 10 liturgia (koululaiset)
19.5. La klo 18 vigilia
20.5. Su klo 10 liturgia

Männikön vanhainkoti, Ivalo

21.4. La klo 10 liturgia
28.5. Ma klo 10 liturgia (Pyhän Hengen päivä)

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko
Siikajärventie 64
Isännöitsijä Tauno Halтта
puh. 040 770 5148

1.4. Su Liturgia klo 10, Palmusunnuntai
4.4. Ke klo 18 Paastoliturgia (Suuri keskiviikko)
7.4. La klo 14 ehtoopalvelus ja liturgia (Suuri lauantai)

26.5. La klo 18 Suuri ehtoopalvelus (Helluntai, praasniekka)
27.5. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys (Helluntai, praasniekka)

SEVETTIJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko
Isännöitsijä
Jaakko Porsanger
puh. 045 132 6056

5.4. To klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia (Kiirastorstai, Ehtoollisen asettamisen muisto)

6.4. Pe klo 9 aamupalvelus (Suuri perjantai, 12 kärsimysevankeliumia)
9.4. klo 9 aamupalvelus ja klo 10 liturgia (II Pääsiäispäivä)
16.5. Ke klo 18 vigilia (Helatorstain aatto)
17.5. To klo 10 liturgia (Helatorstai)

KEVÄJÄRVI

Ma 9.4. klo 17 ehtoopalvelus (II Pääsiäispäivä)

Jumalanpalvelus Vihannissa. Kuva: Johannes Mäntymäki.

Kerhoja, kuoroja, tiistaiseuroja ym. Oulun hiippakunnassa

Oulun ortodoksinen seurakunta

Äiti-lapsikerho

Seurakunnan äiti-lapsikerho kokoontuu joka torstai 12.1.2012 alkaen klo 10–12. Kerho on tarkoitettu 0-3v. vauvoille ja lapsille sekä heidän vanhemmilleen. Kerhossa jutellaan mukavia, lauleskellaan ja leikitään. Kerhon alussa on pieni hartaushetki, jonka jälkeen on tarjolla kahvia/teetä sekä leipää ja keksiä. Omia eväitä voi ottaa mukaan.

Tervetuloa!

Kirkkokerho

On tarkoitettu 3-8v. lapsille ja se kokoontuu sunnuntaisin liturgian aikana klo 10–10.45, 8.1.2012 alkaen. Kerhon jälkeen lapset voivat osallistua vanhempiansa kanssa yhdessä pyhään ehtoolliseen kirkossa.

Nuortenkerho

Seurakunnan nuortenkerho on tarkoitettu 13.-18v. ja se kokoontuu torstaisin klo 17.30–19.30 12.1.2011 alkaen. Kerhossa keskustellaan, pelaillaan ja tehdään mukavia asioita yhdessä. Kaikki kerhot kokoontuvat seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74), ellei toisin mainita.

Perinteiset virpovitsojen valmistustalkoot

Virpovitsojen askartelua seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) la 31.3 klo 11–13.

Lasten pääsiäinen seurakuntakeskuksessa 9.4.2012

Lasten pääsiäinen alkaa jumalanpalveluksella kirkossa klo 10, jonka jälkeen seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) on tarjolla ruokaa.

Varttuneenväen kerho Oulussa

Kerho kokoontuu seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) kevätkaudella jokaisen kuukauden viimeisenä

keskiviikkona (28.3, 25.4 ja 30.5) klo 13-15. Kerhon ohjelma vaihtelee kerroittain: kuulumiset vaihdetaan, muistellaan menneitä, lauletaan tai askarrellaan. Sekä tietysti nautitaan maikoiset päiväkahvit. Terveysten vaaliminen on tärkeä osa kerhon toimintaa. Keskustelu ystävien kanssa pitää mielen virkeänä ja vanhojen tapahtumien muistelu auttaa muistin hoidossa. Lisätietoja kerhosta saa seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöntekijältä Petri Aholta p.044 5115 744.

Katekumeenikurssi Oulussa

Kurssi on ortodoksinen kirkon jäsenyyteen tähtäävää opetusta. Katekumeeni-sana on kreikkaa ja tarkoittaa opetettavaa. Kurssi koostuu kahdesti kuussa pidettävistä kokoontumisista. Kurssi on vapaaehtoinen, eikä sille osallistuminen aiheuta mitään sitoumuksia. Kurssin aikana tutustutaan paitsi ortodoksinen uskoon, myös perinteisiin ja tapoihin. Kurssi kestää syksystä keväeseen. Keväällä on mahdollisuus liittyä ortodoksinen kirkkoon. Kokoontumisia on kaksi kertaa kuussa Oulun ortodoksisella seurakuntakeskuksella. Opettajana toimii seurakunnan pappi Lars Ahlbäck.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja opettajalta (044 5115 746 tai lars.ahlbäck@ort.fi). Ensimmäinen kokoontuminen torstaina 6.9. klo 18 Oulun ortodoksisella seurakuntakeskuksella (Torikatu 74).

MUHOS:

Perinteiset virpovitsojen valmistustalkoot

Virpovitsojen askartelua, rukoushuoneella (Kärpantie 1) pe 30.3 klo 16–18.

KEMI JA TORNIO:

Ortodoksiset lastenkerhot Kemissä ja Torniossa

Lastenkerhoissa tutustutaan

ortodoksinen uskoon ja elämään. Kerhoissa myös askarrellaan ja leikitään. Useimmiten on tarjolla pieni välipala. Ohjaajina toimivat Anna Miettunen ja kanttori Helena Matsi (044 5115 748 tai helenamatsi@hotmail.com). Lastenkerho kokoontuu Kemissä (Lehtokatu 31) kerran viikossa keskiviikkoisin (11.4., 18.4., 25.4., 2.5., 9.5., 16.5., 23.5. ja 30.5.) ja Torniossa (Lukionkatu 1) kerran kuussa maanantaisin (16.4, 7.5. ja 21.5.). Kesällä kerho ei kokoonnu. Lastenkerhot alkavat klo 16.30.

Православные детские кружки в Кемии и в Торнио

Занятия в кружках знакомят ребят с основами православной веры и жизни. Также ребята учатся изготавливать разные поделки и участвуют в весёлых играх. Кроме этого чаще всего организовывается небольшой полдник. Руководителями кружка являются Анна Миетунен и регент Елена Матси. Детский кружок в Кемии собирается по адресу (Lehtokatu 31) один раз в неделю по средам (11.4., 18.4., 25.4., 2.5., 9.5., 16.5., 23.5. ja 30.5.). В Торнио (Lukiokatu 1) кружок проводится раз в месяц по понедельникам (16.4., 7.5. ja 21.5.). Летом кружки не проводятся. Начало занятий в 16.30.

Virpovitsojen askartelua

Virpovitsojen askartelua Kemin ortodoksisessa kirkossa (Lehtokatu 31) lauantaina 31.3. klo 16 alkaen. Virpovitsat siunataan klo 18 alkavassa vigiliassa.

Ortodoksisuus tutuksi Kemissä ja Torniossa

Ortodoksisuus tutuksi –alustuksia Kemissä ja Torniossa. Klo 14 toimitetaan akatistos ja alustus alkaa n. klo 14.30. Paikkana joko Kemin ortodoksinen kirkko (Lehtokatu 31) tai Tornion

ortodoksinen kirkko (Lukiokatu 1). Alustukset sopivat kaikille kiinnostuneille. Opettajana pappi Lars Ahlbäck (044 5115 746 tai lars.ahlbäck@ort.fi).

6.5. Mitä, miksi ja miten jumalanpalveluksissa (Tornio)

13.5. Mitä, miksi ja miten jumalanpalveluksissa (Kemi)

LEIRIT:

Perheleiri Muhoksella 18.-20.5.2012

Oulun seurakunta järjestää perheleirin Muhoksella, Koortilan leirikeskuksessa 18.–20.5.2012. Perheleiri on tarkoitettu lapsille ja heidän vanhemmille, kummeille tai muille sukulaisille. Perheleirillä tutustutaan ortodoksisuuteen ja toisiin perheisiin yhteisen toiminnan kautta. Paikkoja leirille on rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Leirin hinta on 50€/perhe sis. majoituksen, ruuan ja ohjelman. Ilmoittautumiset 4.5.2012 mennessä nuoriso- ja diakoniatyöntekijälle Petri Aholle 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi

Päiväkerho Oulun seurakuntakeskuksessa 4.-8.6.2012

Oulun seurakunta järjestää 7-13 v. lapsille päiväkerhon seurakuntakeskuksessa 4.-8.6.2012 klo 9-15. Kerhopäivän aikana tarjotaan lapsille ateria ja välipala. Kerho hinta seurakuntamme jäsenille 25€. Ilmoittautuminen kerhoon 19.5.2012 mennessä. Paikkoja kerhoon on rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisätietoja kerhosta ja ilmoittautumiset seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöntekijälle Petri Aholle 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi.

Lastenleiri Puroniemessä 26.-29.6.2012

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää yhdessä Ortodoksisen Nuorten Liiton

(Lisätietoja ONL:stä osoitteessa www.onl.fi) kanssa lastenleirin Puroniemien leirikeskuksessa Rautalammillä. Leirin ajankohta on 26.–29.6.2012. Leirille järjestetään kuljetus Oulusta. Leirin hinta on Oulun ortodoksinen seurakunnan jäsenille 55€. Sitovat ilmoittautumiset leirille tapahtuu erillisellä ilmoittautumislomakkeella, joita saa nuoriso- ja diakoniatyöntekijältä. Ilmoittautumislomakkeet tulee palauttaa 4.5.2012 mennessä seurakuntaan. Puhelin ilmoittautumisia ei oteta vastaan. Ilmoittautuneet saavat myöhemmin leirikirjeen jossa on tarkempaa infoa lastenleiristä sekä pankkisiirron jolla leirin voi maksaa. Lisätietoja ja ilmoittautumislomakkeita leiristä saa seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aholta 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi

Oulun ortodoksinen seurakunnan kesän 2012 kristinoppileiri 22.-28.7.2012.

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää kristinoppileirin ensisijaisesti vuonna 1997 ja sitä ennen syntyneille. Leirin ajankohta on 22.–28.7.2012. Leirin päätösliturgia on Oulussa pyhän Kolminaisuuden katedraalissa la 29.7.2012 klo 10. Ilmoittautuminen leirille tapahtuu erillisellä ilmoittautumislomakkeella 1.4.2012 mennessä (Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 OULU). Lisätietoja ja ilmoittautumislomakkeita leiristä saa seurakunnan nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aholta 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi

Kerhoja, kuoroja, tiistaiseuroja ym. Oulun hiippakunnassa

Kajaanin ortodoksinen seurakunta

Muut tilaisuudet ja tapahtumat

Pe 25.5. klo 10 alkaen Sotkamon hautausmaan siivoustalkoot ja yhteinen litania
Pe 25.5. klo 16 alkaen Kajaanin hautausmaan siivoustalkoot ja yhteinen litania

Iltakriipari

Kristinoppikoulu iltaisin Kajaanissa tai Kuhmossa 23.-27.5.
Ilmoittautumiset Kajaaniin puh. 08 633 030 tai Kuhmoon puh. 0400 275 111

Kajaanin lasten kerho

Kerho on suunnattu 3-7-vuotiaille ja se kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa sunnuntai-aamuisin klo 9.45 Pappilan kerhohuoneessa os. Väinämöisenkatu 29. Kerhoajoista ilmoitetaan paikallislehdissä. Lisätietoja antaa Tarja Hukkanen puh. 0500 773 094

Kajaanin nuorten kerho

Nuorten kerhossa 8-14-vuotiaat saavat mahdollisuuden tavata toisiaan kaksi kertaa kuukaudessa pelaillen ja askarrella Pappilan talon kehohuoneessa. Lisätietoja antaa Tarja Hukkanen puh. 0500 773 094

Sotkamon lasten ja nuorten kerho

Yhteinen lasten ja nuorten kerho kokoontuu Sotkamossa ev.lut. seurakuntakodin kerhohuoneessa kaksi kertaa kuukaudessa lauantaina. Tiedustelut Andra Aldea-Partanen tai puh. 08 633 030

Ilmoitukset

Kanslianhoitaja Reijo Marjomaa on vuosilomalla 10.-23.4.
Kirkkoherra Andreas Larikka on vuosilomalla 23.4.-2.5.

Pyhiinvaellus Valamoon ja Lintulaan

Kajaanin seurakunta järjes-

tää pyhiinvaelluksen Uuden Valamon ja Lintulan luostareihin Herran taivaaseen astumisen juhlanä 16.-15.5. Matkan hinta on majoituksesta riippuen 70-120 €. Hintaan sisältyy aamiainen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset puh.08-633030 / Reijo Marjomaa

Lahjoitustili tsasounan hyväksi

Kajaanin seurakunta on avannut lahjoitustilin hautausmaan tsasounan rakentamisen tukemiseksi. Lahjoitustilin numero: FI24 1057 3000 2253 95

Vaasan ortodoksinen seurakunta

Kuoroharjoitukset

Kokkolan tsasounalla tiistaisin klo 18-19.30: 24.4.; 8.5.; 15.5. ja 22.5.

Lasten kerho

Kokkolan tsasounalla maanantaisin klo 16:30-17:30: 16.4.; 23.4.; 30.4.; 7.5.

Lasten kerho

Pietarsaaren tsasounalla keskiviikkoisin 16:30-17:30: 18.4.; 25.4.; 2.5. 9.5.

Lapin ortodoksinen seurakunta

Kirkkokuoro

Kirkkokuoroharjoitukset torstaisin klo 18.00 seurakuntasalilla. Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin Kai Tulehmoon (044 3581775).

Ortodoksinen kirkkolaulu tutuksi on tarkoitettu kaikille kirkkolaulusta kiinnostuneille. Kokoontuu perjantaisin Petsamo-salissa kello 17. Kevään viimeinen kokoontuminen on 18.5.

Lähetyspiiri, Rovaniemi
Lähetyspiirin puheenjohtaja i. Slava Skopets (0400 178744).

Tiistaiseura, Rovaniemi

Ti 27.3. Myyjäiset Petsamo-salissa ekumeenisen vaelluksen jälkeen noin klo 19.30

Ti 10.4. klo 18 Petsamo-salissa, Rovaniemen seudun Savolaiset vierailevat

Ti 24.4. klo 16 Petsamo-salissa
Ti 8.5. klo 16 Petsamo-salissa
Lisätietoja Inkeri Peuna, puh. 0400 138051

Lasten kerho Tuohus, Rovaniemi

Lisää tietoja Maarit Karttunen (040 5359497).

Pyhän Andreaksen kerho, Rovaniemen p. Andreaksen kirkko

Ma 9.4. klo 10.00
Su 20.5. klo 10.00 (kirkon jälkeen yhteinen kevätretki)
Lisää tietoja isä Slava Skopets puh. 0400 178 744

Ortodoksia-kerho, Rovaniemi

Ti 3.4. klo 18. Lisää tietoja i. Slava Skopets (0400 178744).

Diakoniatoimikunta

Puheenjohtaja Marja Patronen (0400 986912)

Ikonimaalauspiiri

Rovaniemen alue Raili Arstila (040 7714608)
Kemijärven alue Ritva Imporanta (0400 193650)

ILMOITUSASIAT

Kirkkoherranviraston päivystys

Kirkkoherranvirasto on avoinna keskiviikkoisin klo 9-13. Puhelimitse ja sähköpostitse voi asioida ma-pe klo 9-15.

TAPAHTUMAT

Ekumeeninen ristisaatto 27.3.2012

Tiistaina 27.3. Lapin orto-

doksinen seurakunta ja Rovaniemen seurakunta järjestävät yhteisen, perinteisen ekumeenisen ristisaaton.

Ohjelma:

klo 18.00 Vesper, Rovaniemen evankelis-luterilainen kirkko

klo 18.30 Ristisaatto Rovaniemen evankelis-luterilaisesta kirkosta Pyhän Andreaksen kirkkoon

klo 19.00 Ehtoopalvelus, Rovaniemen pyhän Andreaksen kirkko

klo 19.30 Tee-ilta, myyjäiset ja arpajaiset Petsamo-salissa

21.-22.4. Hiippakuntapäivät Rovaniemellä

27.-30.4. Nuorisoleiri Mennesjärvellä, ilmoittautumiset kansliaan 31.3. mennessä

20.5. Lasten ja nuorten kerhojen retki Ounasvaaralle, lähtö Petsamo-salilta liturgian jälkeen.

22.-27.5. Lapin ortodoksisen seurakunnan pyhiinvaellus: Rovaniemi – Kantalahti – Varzuga – Murmansk – Nellim – Rovaniemi. Ilmoittautumiset tiistaseuran puheenjohtajalle Inkeri Peunalle.

Tule opiskelemaan ortodoksista teologiaa

A Kirkon ja kulttuurin suuntautumisvaihtoehto

B Opetusalan suuntautumisvaihtoehto

D Kirkkomusiikin suuntautumisvaihtoehto

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Teologian osasto

Joensuun kampus

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö julistaa haettavaksi

APURAHOJA

yhteensä enintään 10.000 euroa.

Anomuksen kohteen tulee olla säätiön tarkoitukseen sopiva eli sen tulee edistää ja tukea suomalaisen ortodoksisen kulttuuriperinteen säilyttämistä tai avustaa ortodoksisen kulttuurin ja teologian opiskelua, tutkimusta ja tunnetuksi tekemistä Oulun ortodoksisen hiippakunnan alueella. Se voi myös tukea ortodoksisten vähemmistöjen kuten erimerkiksi kolttakansan henkisiä ja sosiaalisia pyrintöjä.

Vapaamuotoisessa ja tiiviissä hakemuksessa tulee olla suunnitelma apurahan käytöstä sekä muut hakijan tarpeelliseksi katsomat liitteet, esimerkiksi suositukset.

Lisätietoja antavat säätiön hallituksen puheenjohtaja, fil. tri Ahti E. Pyörnilä, puh. 050-382 6669 sekä asiamies, kirjapainoneuvos Seppo Maskonen, puh. 044-349 0494.

Anomukset lähetetään asiamiehelle osoitteella Mallastie 2 A 22, 90520 Oulu, viimeistään 30.4.2012.

**OULUN ORTODOKSISEN
HIIPPAKUNNAN SÄÄTIÖ**

OULUN TIISTAISEURAN PYHIINVAELLUSMATKA UUTEEN VALAMOON 5. – 7.8.2012

6.8.2012 Valamon luostarin Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekka, vierailu Lintulan luostarissa, mahdollisuus risteilyyn m/s Sergeillä, omakustanteinen, ilta 16 €

Matkan hinta 170 € – 230 € riippuen majoituksesta. Sisältää: linja-autokyyti, majoitus Valamon vierasmajassa/hotellissa, 3 aterialla

Sitovat ilmoittautumiset 26.4.2012 mennessä. Ennakkomaksu 70 euroa (ei palauteta) on maksettava 4.5.2012 mennessä. Loppuosaa 100-160 euroa on maksettava viimeistään 31.5.2012.

Oulun Tiistaiseuran tilinro
Nordea FI73 1107 3500 6839 60

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Tuula Jokiranta
040 – 5866326, tuula.jokiranta@dnainternet.net

Suojärven pitäjähistoriat ilmestyneet

Suojärven pitäjäseura on julkaissut pitäjähistorian III ja IV laitokset. Edustavat kirjat sisältävät yli 900 sivua ortodoksisen Raja-Karjalan historiaa runsaan kuva-aineiston elävöittämänä. Erityisen mielenkiintoisena on pidettävä venäläisen tutkijan laajaa ja rehellistä analyysiä Suojärven oloista vuosina 1940-41 sekä sodanjälkeisestä elämästä tähän päivään saakka.

Kaikki Karjalan historiasta kiinnostuneet!

Lisätietoja ja tilaukset:

Suojärven pitäjäseura ry. Soloba.

Suojärvenkatu 1. 77500 Nurmes.

puh. + 358407008836. www.suojarvi.fi

puh. +358458636663, reino.kononen@suojarvi.fi,
sulo.naakka@oyk.fi, mauri.mahlavuori@pp.inet.fi

SALMIJUHLA OULUSSA 5.-6.5.2012 Oulun Salmikerho 20 vuotta

Arkkipiispa Leo johtaa juhlapöytäpalvelukset katedraalissa. Lauantain juhlaseminaari, sunnuntain päiväjuhla sekä ruokailut Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa. Tarkempi ohjelma myöhemmin Oulu-lehdessä, Tervareitissä ja kotisivuilla (sivuille pääsee kirjoittamalla hakusanoiksi Oulun seudun Salmi).

Ilmoittautumiset huhtikuun 15. päivään mennessä
Tapani Menschakoffille puh. 040-507 8991 tai
Raili Kolehmaiselle puh. 040-725 5535.

Päiväkoti Kasseli tiedottaa:

Päiväkoti Kasseli on pieni, yksityinen päiväkoti, joka sijaitsee Kajaanin keskustassa, ortodoksisen pappilan talossa. Päiväkotimme 14-paikkainen sisarusryhmä tarjoaa leikkiin ja toiminnallisuuteen perustuvia oppimiskokemuksia 3-6-vuotiaille lapsille.

Toiminnassamme välittyvät ekumeenisesti ortodoksi-kristillinen arvomaailma sekä karjalainen kulttuuri.

Kasselissa vapautuu hoitopaikkoja 1.8.2012 alkaen!
Soita ja kysy lisää p. 044- 3773094 /Tanja Niskanen

Kiitos

Valokuva: Petri Aho

Lämmin kiitokseni muistamisesta täyttäessäni 50 vuotta KP metropoliitta Panteleimonille, kirkkoherra Marko Patroselle, Laura ja Petri Aholle, Kempeleen tiistaiseuralle ja kaikille Teille, jotka olitte juhlimassa kanssani. Kauniit kiitokseni Heljä Rahikkalalle runon lausunnasta, Anastasialle ja Aadamille ihanasta lauluesityksestä sekä tarjoilun huolehtimisesta Kristiina Tupille, Vilmalle ja Miisalle.

Eeva-Kaarina Parrila

Sydämelliset kiitokseni KP Arkkipiispa Leolle, KP metropoliitta Panteleimonille ja Oulun hiippakunnalle, Oulun ortodoksiselle seurakunnalle, isä Marko Patroselle, Kempeleen, Oulun ja Martinniemen tiistaiseuroille, Oulun seudun Salmi-kerholle, Korpiselkäseura ry:lle, Oulun Karjalaseura ry:lle, Oulun Sydänyhdistykselle, Oulun Veturimiesten naiset ry:lle, Oulun Osuuspankille ja työkavereilleni, kaikille sukulaisilleni ja ystäville, ohjelman esittäjille, jotka muistitte minua niin monin eri tavoin juhlapäivänäni. Minä laulan kiitosta Herralle, Hän pitää minusta huolen. Ps. 13:6

*Heljä Rahikkala
Kempele*

Kiitos rakkaat seurakuntalaiset! Sydämestäni kiitän teitä kaikkia siitä että muistitte minua syntymäpäivänäni. Kiitos lapsille hienoista lauluista ja Suzanaa ja Ivanka makedonialaisista lauluista. Kiitos Jumalalle kaikesta hyvästä.

isä Matti Wallgrén

Nöyrä kiitos metropoliitta Panteleimonille lukijaksi vihkimykseni johdosta.

Lukija Reijo Marjomaa

Lämmin kiitos isä Markolle ja Oulun ortodoksiselle seurakunnalle 75-vuotispäivänäni saamasta huomionosoituksesta.

Maila Seppälä

Paimen-Sanommat

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanommat ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitus:

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

P. 0206 100 250, fax. 020 610 0251, sähköposti: paimensanommat@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan, p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm

- tilaushinta 12€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille

- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,

mukaan maininta "Paimen-Sanommat"

Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Joutsen Median Painotalo, PL 52, 90101 OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 2/12 aineisto viimeistään perjantaina 4.5.2012 osoitteeseen paimensanommat@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy toukokuussa 2012